

Kommitté 3: Organisation, stadgar och arbetsordning, bostadspolitik och konsumentfrågor

Motioner: Bostadspolitik och konsumentfrågor

Centerpartiets partistämman 13–16 november 2025

Centerpartiet

Bostadspolitik och konsumentfrågor	4
Samhällsplanering	5
3.27, 3.28, 3.29	5
Riksintressen och kulturmiljö	7
3.30	7
Lantmäteriet och digitalisering	8
3.31	8
Bostadsmarknadsfrågor	9
3.32, 3.33, 3.34, 3.35, 3.36, 3.37, 3.38, 3.39, 3.40	9
Bostäder och byggande i hela landet	14
3.41, 3.42, 3.43, 3.44, 3.45, 3.46, 3.47, 3.48, 3.49, 3.50	14
Hållbart byggande	19
3.51	19
Buller och ljud från kultur- och idrottsverksamheter	20
3.52, 3.53	20
Markanvändning	22
3.54, 3.55	22
Telefonförsäljning och näthandel	24
3.56, 3.57	24
Att-satser	26
3.27 Slopa det kommunala planmonopolet	31
3.28 Friare tillfälliga bygglov	31
3.29 Motion för att Utredda Detaljplaner och Bygglov ska genomföras parallellt	32
3.30 Motion om att ta bort riksintressen för kulturmiljön	33
3.31 Motion om lantmäteriet	34
3.32 Fler bostäder i växande städer	36
3.33 Motion om att få igång rörligheten på bostadsmarknaden	38
3.34 Motion om en reformerad bostadspolitik	39
3.35 Motion om att reformera hyressättningssystemet	40
3.36 Motion om statligt stöd för socialt hållbara bostäder	41
3.37 Motion om bostadskö	42
3.38 Gör det obligatoriskt att anmäla inneboende till hyresvärd respektive BRF	43
3.39 FN har utlyst 2025 som Kooperationens år.	44
3.40 Motion om en socialt hållbar bostadspolitik	45
3.41 Motion om avskrivningsregler vid bostadsbyggande	47

3.42 Motion att inför statlig bankgaranti för nyproduktion/renovering av enfamiljshus, där ortprisindex omöjliggör banklån.....	48
3.43 Fler bostäder på landsbygden.....	49
3.44 Om bättre förutsättningar för att hela Sverige ska leva	50
3.45 Motion gällande modernisering av jordabalken.....	52
3.46 Se över kraven i plan- och bygglagen för att öka byggandet av flerfamiljsbostäder på landsbygden	54
3.47 Möjlighet att detaljplanera för bostäder med krav på permanentboende	55
3.48 Motion om möjlighet att detaljplanera för bostäder med krav på permanentboende	56
3.49 Motion om ödehus	58
3.50 Motion enskilda avlopp i en osäker omvärld.....	59
3.51 Motion angående ökat återbruk i byggprocessen	60
3.52 Ett nytt regelverk för att värna kulturbuller	60
3.53 Motion om att införa kulturljudzoner för livemusik.....	62
3.54 Motion om tolkning av "väsentliga samhällsintressen".	63
3.55 Motion om hushållning med mark	64
3.56 Inför striktare regler för telefonförsäljning och stärk konsumentskyddet	65
3.57 Motion om dropshipping	66

Bostadspolitik och konsumentfrågor

Bostadsmarknaden har under en längre tid befunnit sig i ett svårt läge. Byggtakten har sjunkit och ett stort antal företag kämpar med ekonomiska utmaningar. Risken är också stor att varslen ökar, och om byggtakten fortsatt är låg kan det också leda till kompetensbrist. Något som gör det svårt att i nästa skede producera de bostäder som behövs för att nå en bostadsmarknad i balans.

Sverige behöver genomgripande bostadspolitiska reformer. Tyvärr har politiken inte förmått ta ansvar för detta. Den tidigare regeringen hade ambitionen att, i samarbete med Centerpartiet, genomföra viktiga reformer av bland annat hyressättningen. Dessa stoppades dock av bland annat Vänsterpartiet och Moderaterna.

En friare hyressättning är långt ifrån den enda reform som behövs på bostadsområdet. I grund och botten vet vi ganska väl vad som behöver göras för att i alla delar stärka bostadsmarknaden. Sedan 2006 har över 60 offentliga utredningar som berör svensk bostadspolitik lämnat sina betänkanden. Det är med andra ord dags att göra verklighet av en rad viktiga reformer. Syftet med reformarbetet bör dels vara att förbättra bostads- och fastighetsmarknadernas funktionssätt, dels att öka byggtakten.

Parallellt med arbetet för strukturella reformer för en bättre bostadsmarknad står Centerpartiet fast vid att mer måste göras ifråga om bostadssociala reformer. Detta för att skapa en mer inkluderande bostadsmarknad och ökad trygghet.

Byggandets klimatpåverkan behöver minska. Klimatdeklarationerna är ett viktigt verktyg i detta arbete, det är viktigt att ha styrmedel som gör att utsläppen kan sänkas för att nå högt ställda klimatmål. Dessutom behöver återbruket av byggmaterial ökas. Också arbetet med energieffektivisering i befintliga bostäder behöver intensifieras. En del i hållbart byggande handlar också om en god markanvändning så att exempelvis inte värdefull åkermark exploateras och på så sätt försämrar Sveriges försörjningsförmåga.

De senaste decenniernas utveckling av handeln har på många sätt gynnat konsumenterna. Utbudet av varor och tjänster är i dag stort och det finns gott om alternativ att välja mellan. Den enskilda konsumenten har stor valfrihet, tillgång till fler försäljningskanaler. Digitaliseringen sätter dock konsumentlagstiftningen på prov. Det är angeläget att på ett bättre sätt slå vakt om konsumenternas intressen. Enligt Centerpartiets mening finns det ett behov av att göra en bredare översyn av de konsumenträttsliga regelverken i syfte att åstadkomma en mer sammanhållen konsumentlagstiftning.

Samhällsplanering

3.27, 3.28, 3.29

3.27.1 att Centerpartiet verkar för att slopa det kommunala planmonopolet.

3.28.1 att Centerpartiet verkar för att det ska bli lättare att bevilja tillfälliga bygglov, exempelvis även i fall när behovet av byggnaden inte är tillfälligt.

3.28.2 att Centerpartiet verkar för att gränsen för hur länge tidsbegränsade bygglov får förlängas tas bort.

3.29.1 att utreda förutsättningarna för att detaljplaner och bygglov genomförs parallellt.

Partistyrelsens yttrande

I motionerna behandlas grundläggande samhällsbyggnadsprinciper såsom det kommunala planmonopolets vara eller icke vara samt om vi ska ha tillfälliga bygglov eller ej.

När det byggs behöver vägar dras, avloppssystem byggas, elnät ordnas. Det behöver göras fysiskt, i landskapet. Någon måste hålla samman detta. Någon måste så att säga äga kartan. Om kommunen inte gör det så måste någon annan aktör göra det. Att flytta denna mycket lokala angelägenhet uppåt i hierarkin till regional eller statlig nivå vore enligt partistyrelsen att kraftigt avvika från centerrörelsens värnande om decentralisering och lokalt självstyre. Att lägga ut det på entreprenad eller göra det till en enbart privat angelägenhet vore sannolikt att låta det allmänna avhända sig mycket av det som rimligen måste betraktas som kritisk infrastruktur. I fredstid kan det fungera. Om än olika bra på olika platser. I händelse av kris eller krig vore det allt annat än önskvärt. Sägas bör att Centerpartiet lagt grunden till privat initiativrätt för planprocesser, och att denna bör utvidgas. Det gjordes under Januariavtalets tid. Beslut som vinner laga kraft behöver dock fattas, om bygglov, planer och annat. De bör dessutom hänga samman med fattade beslut om granntomten och se till så att det kommer vatten ur kranen också i utkanten av samma stadsdel. Med en utvidgad rätt för fler att producera planhandlingar av god kvalitet att besluta om, kan friheten utvidgas. En regel- och planmässig anarki är däremot inte önskvärd.

Tillfälliga bygglov är ett mycket viktigt instrument för den lokala samhällsplaneringen. Där barnkullar snabbt växer eller befolkningstillväxten av andra skäl tillfälligt är hög blir dessa nästan oundgängliga för att kunna erbjuda skollokaler och liknande. Grundtanken är däremot att om en byggnad ska bestå permanent så ska det också fastslås på kartan, bli en del av vatten- och avloppssystem, elnät och övrig infrastruktur. De svenska reglerna för tillfälliga bygglov är i det avseendet onödigt rigida. Det bör bli lättare att bevilja tillfälliga bygglov. Om grunden för dem är att behovet av byggnaden inte är tillfälligt kan man däremot ifrågasätta varför just ett tillfälligt bygglov är vad som behövs. Att helt avskaffa gränsen för hur länge tillfälliga bygglov får förlängas vore i praktiken att avskaffa tillfälliga bygglov. Det skulle sannolikt fordra att regelverken skärps, så att mycket liten skillnad råder mellan tillfälliga och permanenta bygglov. Dock anser partistyrelsen att det bör finnas större möjligheter för kommuner att kunna besluta om tillfälliga bygglov samt den sammanlagda tid som sådana lov kan gälla.

Vad gäller parallella processer för detaljplaner och bygglov så är detta en fråga som Centerpartiet drivit länge. Inte minst handlar det om hur vi kan arbeta med fördjupade översiktsplaner. Ytterligare utredningar och reformer behövs på detta område. På samma sätt arbetar Centerpartiet för fler regelförenklingar, begränsat sakägarskap, för att minska riksintressenas omfattning och för fler

81 bygglovsbefriade åtgärder. Det behövs också ytterligare utredningsarbete för att landa i en flexiblere
82 hantering av mindre ändringar i detaljplaner.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att utreda hur man kan förenkla lagstiftningen för tillfälliga bygglov, i syfte att göra regelverket mer flexibelt, samt se över hur länge tillfälliga bygglov sammanlagt kan gälla.

83

Förslag till beslut: Besvarad

[3.28.1](#) att Centerpartiet verkar för att det ska bli lättare att bevilja tillfälliga bygglov, exempelvis även i fall när behovet av byggnaden inte är tillfälligt.

[3.29.1](#) att utreda förutsättningarna för att detaljplaner och bygglov genomförs parallellt.

84

Förslag till beslut: Avslag

[3.27.1](#) att Centerpartiet verkar för att slopa det kommunala planmonopolet.

[3.28.2](#) att Centerpartiet verkar för att gränsen för hur länge tidsbegränsade bygglov får förlängas tas bort.

85

86

Riksintressen och kulturmiljö

3.30

[3.30.1](#) att reformera kulturmiljölagen och plan och bygglagen så att riksintressen för kulturmiljövård åter övergår till att bli ett kommunalt ansvar.

Partistyrelsens yttrande

Motionen föreslår att det nationella riksintresset för kulturmiljövård avskaffas.

Partistyrelsen delar uppfattningen att ett större lokalt inflytande över kulturmiljöer är eftersträvaransvärt. Men det är samtidigt svårt att säga annat än att vissa av dessa har ett värde långt utanför kommunens gränser. Målet bör vara att inskränka riksintressena till det som är av nationellt intresse, och det gäller fler riksintressen än de som berör kulturmiljöer. Men att helt avskaffa detta riksintresse vore sannolikt olyckligt. Ett statligt beskyddarskap kan exempelvis vara av stor betydelse om vi talar om kulturmiljöer som dessutom betingar ett värde även på global nivå. I det avseendet har dessutom Sverige till exempel flera världsarv som är väl värda att bevara för kommande generationer. Det är inte sannolikt att en kommun utan vidare skulle göra åverkan på dessa. Men det är svårt att se goda argument för att det borde vara juridiskt omöjligt för staten eller världssamfundet att bestrida ett förfarande som innebar att de förverkas.

Förslag till beslut: Avslag

[3.30.1](#) att reformera kulturmiljölagen och plan och bygglagen så att riksintressen för kulturmiljövård åter övergår till att bli ett kommunalt ansvar.

Lantmäteriet och digitalisering

3.31

[3.31.1](#) att Centerpartiet driver på för en genomlysning av verksamheten i syfte att identifiera lantmäteriets brister.

[3.31.2](#) att Centerpartiet driver på för en utredning av lantmäteriet där direktiven ska vara att lämna förslag på säkerställs hur lantmäteriet kan hantera data på ett säkert sätt samtidigt som tillgängligheten till samhällsviktiga data.

Partistyrelsens yttrande

Motionen tar upp Lantmäteriets digitalisering och de säkerhetsproblem de haft gällande diverse digitaliserade uppgifter.

Partistyrelsen konstaterar för det första att regeringen under våren vidtagit åtgärder för att reda ut de uppmärksammade tillkortakommandena hos Lantmäteriet. Givetvis avser partistyrelsen att i samarbete med riksdagsgruppen följa detta och bevaka frågan i syfte att liknande misstag inte ska begås igen.

Samtidigt har Centerpartiet länge varit pådrivande för att Lantmäteriet ska digitalisera sin verksamhet och tillgängliggöra data som på ett säkert sätt kan användas för samhällsplanering. Detta är av stor vikt för en utvidgad privat initiativrätt som möjliggör ett mer effektivt samhällsbyggande som leder till en bättre fungerande bostadsförsörjning. Vilket i sin tur lägger grunden för en bättre fungerande bostadsmarknad. Datasäkerheten måste dock tas på största allvar.

Förslag till beslut: Besvarad

[3.31.1](#) att Centerpartiet driver på för en genomlysning av verksamheten i syfte att identifiera lantmäteriets brister.

[3.31.2](#) att Centerpartiet driver på för en utredning av lantmäteriet där direktiven ska vara att lämna förslag på säkerställs hur lantmäteriet kan hantera data på ett säkert sätt samtidigt som tillgängligheten till samhällsviktiga data.

Bostadsmarknadsfrågor

[3.32](#), [3.33](#), [3.34](#), [3.35](#), [3.36](#), [3.37](#), [3.38](#), [3.39](#), [3.40](#)

[3.32.1](#) att införa ett snabbspår för detaljplaner som syftar till att ändra befintlig användning till bostäder.

[3.32.2](#) att sänka skatten på uthyrning av privatbostäder.

[3.32.3](#) att säkerställa att det är möjligt att sätta hyror som täcker kostnaderna för bostaden och ger rimlig ekonomisk kompensation till ägaren.

[3.32.4](#) att slopa stämpelskatten i lagfartskostnaden.

[3.33.1](#) att sänka skatter och undanröja hinder som kopplas till försäljning av privatbostäder.

[3.33.2](#) att undanröja alla hinder för att underlätta privatuthyrning av bostäder.

[3.33.3](#) att främja kommuners möjligheter till flyttlotsar för äldre.

[3.34.1](#) att genomdriva en större reform av bostadsmarknaden som inkluderar fri hyressättning och att staten tar en mer aktiv roll i att stödja de i utsatt boendesituation.

[3.34.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa Social housing.

[3.35.1](#) att tillåta differentierade hyror.

[3.35.2](#) att villkora en differentierad hyressättning med att fastighetsägaren fördelar minst 30 % av bostäderna till behovsprövade socialt hållbara bostäder.

[3.36.1](#) att fastighetsägare som bygger, utvecklar och upplåter socialt hållbara bostäder ska kompenseras för bortfallet i hyresintäkter genom statligt stöd.

[3.37.1](#) att Centerpartiet ska verka för att viktad lottning ska användas som urvalsmetod vid tilldelning av hyresrätter.

[3.38.1](#) att det görs obligatoriskt att anmäla inneboende till hyresvärd alternativt bostadsrättsförening, samt vilken del av lägenheten den eller de inneboende disponerar enskilt.

[3.39.1](#) att Centerpartiet vid tilldelning av mark 2025 för bostadsbyggnationer värnar extra för kooperativa bostadsbyggen i kommuner.

[3.40.1](#) att föreslå ändrad lagstiftning som möjliggör timeshare-boende där flera personer (exempelvis två hushåll med fransköld förälder, barn varannan vecka och behov av större/fler rum bara då) delar på en bostad tidsmässigt.

[3.40.2](#) att föreslå ändrad lagstiftning som öppnar upp för mikroboenden för att göra det billigare att bo i Stockholm.

[3.40.3](#) att lätta upp normer eller krav för vissa (befintliga eller nya) boendetyper.

[3.40.4](#) att reformera bostadskön för att göra det möjligt att behålla sin plats om man tar en tillfällig bostad.

[3.40.5](#) att skapa möjligheter för grannar att skapa kvarterssamfälligheter som kan få ansvar för att utveckla och förvalta gemensamma ytor.

3.40.6 att skapa en kontraktsform för "sociala bostäder" som kan anvisas för ett år i taget, på vissa villkor (likt studentbostäder), och som inte ger besittningsrätt.

Partistyrelsens yttrande

I de motioner som här behandlas tas en mängd frågor upp som har att göra med bostadspolitiken i stort och bostadsmarknadens funktionssätt samt vissa planprocessfrågor. En fråga som lyfts har också att göra med den bostadssociala politiken, liksom hyresmarknaden.

Vad gäller detaljplaner instämmer partistyrelsen i att det finns ett stort behov av att kunna förändra fastigheters användningsområde, exempelvis genom omvandling från kontorslokaler till bostäder. Centerpartiet har också bidragit till att underlätta detta inom ramen för tidigare regeringssamarbete. Avsikten är att fortsätta arbetet när så är möjligt. Däremot är kommunernas beredvillighet också av stor vikt. Givetvis bör domstolsprocesser vid överklaganden vara effektiva.

Att göra skattereglerna för uthyrning av privatbostäder mer förmånliga har länge varit en del av Centerpartiets politik. När ett bostadshus utformas så att två eller fler lägenheter i huset hyrs ut räknas uthyrningen som näringsaktivitet och beskattas därefter. Exempel finns på lösningar som är värda att utvärdera, såsom den norska modellen där halva bostadsytan kan hyras ut skattefritt. För att öka antalet tillgängliga hyresbostäder på marknaden är liberaliseringar på det här området nödvändiga, när ekonomin så tillåter. Dessa frågor är rimligen en del av den breda skatteöversyn som inte minst behövs för att förbättra bostadsmarknadens funktionssätt.

Systemet för presumtionshyra innebär att man kan sluta avtal om att ta ut något högre hyra än förhandlad bruksvärdeshyra i nyproducerade bostäder. Detta är dock kopplat till kostnaderna för att bygga. Det innebär i praktiken incitament för att driva upp byggkostnaderna snarare än att hålla dem nere eftersom kostnaderna är grunden för att kunna ta ut högre hyra. Det finns alltså inget avgörande marknadstryck vid nyproduktion som håller nere byggkostnaderna, om man bortser från Hyresgästföreningens vetorätt vid presumtionshyresförhandlingar. Och då blir i så fall inget byggt. Det behövs reformer som möjliggör långsiktiga kalkyler och rimliga villkor för bostadsbyggande. Därav Centerpartiets krav på fri hyressättning vid nybyggnation.

Stämpelskatten är också en av alla de skatter som bör hanteras i den breda skatteöversyn som Centerpartiet länge eftersökt. Om den skatten ska slopas eller sänkas, eller hela systemet göras om får bli en fråga för en sådan utredning. Därför menar partistyrelsen inte att stämman bör ta ställning till en enskild förändring av en specifik skatt på det sätt som föreslås i motionen. I stället behövs ett helhetsperspektiv på bostads- och flyttskatter som exempelvis innefattar en översyn också av reavinstskatter, ränteavdrag med mera. Det är nödvändigt om det ska gå att forma bostadsskatter som gynnar hela bostadsmarknaden och som kan förväntas nå bred acceptans och fungera över tid.

Äldre, som sett värdet på sin bostad öka markant sedan de köpte den, upplever sig ofta inte ha råd att sälja den och betala kapitalvinstskatten. I den mån kommuner kan stötta de äldre, till exempel genom flyttlotsar så är det välkommet. Däremot bör det inte vara ett statligt ansvar.

Reformer på hyresmarknaden behövs, och det är sedan länge uppenbart. Att införa fri hyressättning i nyproduktion är det rimliga första steget. Att utvidga detta till hela den obalanserade hyresmarknaden skulle sannolikt få dramatiska effekter. Däremot bör staten redan nu ta ett större ansvar för en modern social bostadsmarknad, med en social bostadssektor. Detta bör ske i breda politiska överenskommelser så att stödet till de mest utsatta inte står och faller med vilken regering som vann det senaste valet. Det vore dessutom olyckligt för bostadsbyggandet om bostadspolitiken blev för kortsiktig.

204 Begreppet social housing har olika innebörd beroende på vem man pratar med. Därför bör
205 sakfrågorna, snarare än etiketter av det slaget, vara vad politiken tar fasta på. Att en viss andel av de
206 bostäder som finns i omlopp och byggs kommer utsatta människor till del är nödvändigt om vi ska
207 komma ifrån det omfattande utanförskapet på bostadsmarknaden. Att däremot bygga hela
208 bostadsområden för sociala ändamål är inte något Centerpartiet förordar. Snarare bör vi inrikta oss
209 på att enskilda bostäder i såväl befintligt bestånd som i nybyggnation kan vikas för detta ändamål.
210 Genom industriellt byggande och effektiv markanvändning kan en social bostadspolitik underlättas.
211 Parallellt finns behov av att se över hur människor som står långt från bostadsmarknaden kan ges
212 förutsättningar att efterfråga en bostad. Centerpartiet har länge efterfrågat en ny och bred
213 bostadssocial utredning. Det behövs insatser som säkerställer att ekonomiskt utsatta kan få tillgång
214 till bostäder, samtidigt som det givetvis också måste till kraftfulla insatser mot den strukturella
215 hemlösheten. Detta förutsätter en väl fungerande social bostadssektor. För detta finns en rad olika
216 vägar som bör utvärderas. Det kan exempelvis handla om ett investeringsstöd specifikt för sociala
217 ändamål, vilket Centerpartiet också tidigare resonerat kring. Vi har även pekat på olika typer av icke
218 vinstdrivande bostadsbolag eller stiftelser. Man kan också utveckla dagens sociala kontrakt. Vi
219 menar dock att det är betydelsefullt att bostäder som används för sociala ändamål finns utspridda i
220 bostadsbeståndet. Det är också rimligt att ett visst ekonomiskt ansvar tas av staten för att ge fler
221 tillgång till en bra bostad. Detta även om hänsyn sannolikt måste kunna tas till lokala förutsättningar
222 då behoven ser olika ut i olika delar av landet. Därutöver finns, som vi ser det, stora fördelar med att
223 inte enbart offentliga aktörer bär ansvaret för att bidra till bostadsförsörjningen för ekonomiskt
224 utsatta. Att i detalj utforma en väl fungerande social bostadssektor för svenskt vidkommande är
225 dock ett omfattande arbete och behöver alltså utredas.

226 Kösystemet är inte reglerat i särdeles hög utsträckning. Det är möjligt att utforma parallella
227 kösystem och formulera kriterier för förtur, eller att helt avstå från ett kösystem. Nyligen ändrades
228 dock lagen så att regeringen kan förelägga en kommun att inrätta en bostadsförmedling, en reform
229 som Centerpartiet ifrågasatte behovet av. Vi menar också att den nya lagstiftningen bör utvärderas,
230 exempelvis utifrån vilka effekter kommunala bostadsförmedlingar har på bostadsförsörjningen
231 jämfört med en större frihet att utforma andra liknande system. Partistyrelsens bedömning är att
232 överreglering bör undvikas på området, inte minst för att hålla nere den administrativa bördan för
233 små kommuner. Partistyrelsen menar vidare att möjligheten att ordna parallella kösystem och
234 erbjuda förturer bör värnas.

235 Trångboddhet är ett problem som ibland har att göra med att den som har kontraktet på en bostad
236 har inneboende. Utgångspunkten bör vara att människor ska lösa detta i frivillighet. Partistyrelsen är
237 tveksamma till en reglering men anser att bostadsbolag och bostadsrättsföreningar bör ha rätt att
238 formulera regler för detta som ytterst kan leda till förverkande av kontrakt om vissa kriterier
239 uppfylls.

240 Mångfalden på bostadsmarknaden är viktig och kan stärka människors möjlighet att få tag på den
241 bostad man behöver. Det är därför Centerpartiet också länge arbetat för en ökad mångfald av
242 upplåtelseformer på bostadsmarknaden. Kooperativa lösningar är en av dessa. De kan också
243 teoretiskt möjliggöra en friare hyressättning eftersom denna bostadsform inte är lika hårt reglerad
244 när det gäller just hyressättningen. Däremot menar partistyrelsen inte att reformerna på detta
245 område bör ta sikte specifikt på Stockholms bostadsmarknad, utan utformas så att de fungerar så väl
246 som möjligt i hela landet.

247 Vad gäller "timeshare-boende" är det oklart om det i dag kan sägas finnas några lagliga hinder.
248 Mikroboenden är om partistämman ska ta ställning för dem en nationell angelägenhet. Vissa kan
249 hävda att de redan finns, men liberaliseringar ska inte uteslutas.

250 Gällande samfälligheter finns åtskilliga frågor att ta till sig. I många delar av landet är sådana helt
251 oundvikliga, exempelvis när det gäller vägsamfälligheter. En översyn av lagstiftningen på detta
252 område för att lagen ska kunna ta större hänsyn till olika delar av landet och skilda behov vore
253 sannolikt på sin plats. Till exempel kan det handla om vilka åtgärder som ska kräva en ny förrättning.
254 Installation av laddstolpar till elbilar är ett exempel på åtgärder som behöver bli lättare att
255 genomföra.

256 Den svenska bostadsmarknaden, inte minst hyresmarknaden, är erkänt dysfunktionell. Särskilt
257 avseende rörligheten och tillgången på bostäder sticker Sverige ut som ett dåligt exempel i
258 förhållande till många andra länder. Det vore därför önskvärt med en hyresmarknad där
259 prismekanismer fick ökat genomslag. För att tillgodose behovet av bostäder för mer resurssvaga
260 grupper bör staten i utbyte ta ansvar genom exempelvis sociala bostadskontrakt. Dessa kan
261 utformas på flera olika sätt, men partistyrelsen delar motionärens ståndpunkt att en sådan
262 utveckling vore önskvärd.

Partistyrrelsens nya att-satser

1. att lagstiftningen gällande samfälligheter ses över i syfte att öka självbestämmandet över gemensamma angelägenheter.

263

Förslag till beslut: Besvarad

[3.32.1](#) att införa ett snabbspår för detaljplaner som syftar till att ändra befintlig användning till bostäder.

[3.32.2](#) att sänka skatten på uthyrning av privatbostäder.

[3.32.3](#) att säkerställa att det är möjligt att sätta hyror som täcker kostnaderna för bostaden och ge rimlig ekonomisk kompensation till ägaren.

[3.33.1](#) att sänka skatter och undanröja hinder som kopplas till försäljning av privatbostäder.

[3.33.2](#) att undanröja alla hinder för att underlätta privatuthyrning av bostäder.

[3.33.3](#) att främja kommuners möjligheter till flyttlotsar för äldre.

[3.34.1](#) att genomdriva en större reform av bostadsmarknaden som inkluderar fri hyressättning och att staten tar en mer aktiv roll i att stödja de i utsatt boendesituation.

[3.34.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa Social housing.

[3.35.1](#) att tillåta differentierade hyror.

[3.35.2](#) att villkora en differentierad hyressättning med att fastighetsägaren fördelar minst 30 % av bostäderna till behovsprövade socialt hållbara bostäder.

[3.36.1](#) att fastighetsägare som bygger, utvecklar och upplåter socialt hållbara bostäder ska kompenseras för bortfallet i hyresintäkter genom statligt stöd.

[3.37.1](#) att Centerpartiet ska verka för att viktad lottning ska användas som urvalsmetod vid tilldelning av hyresrätter.

[3.38.1](#) att det görs obligatoriskt att anmäla inneboende till hyresvärd alternativt bostadsrättsförening, samt vilken del av lägenheten den eller de inneboende disponerar enskilt.

[3.39.1](#) att Centerpartiet vid tilldelning av mark 2025 för bostadsbyggnationer värnar extra för kooperativa bostadsbyggen i kommuner.

[3.40.1](#) att föreslå ändrad lagstiftning som möjliggör timeshare-boende där flera personer (exempelvis två hushåll med frångående förälder, barn varannan vecka och behov av större/ fler rum bara då) delar på en bostad tidsmässigt.

[3.40.3](#) att lätta upp normer eller krav för vissa (befintliga eller nya) boendetyper.

[3.40.4](#) att reformera bostadskön för att göra det möjligt att behålla sin plats om man tar en tillfällig bostad.

[3.40.5](#) att skapa möjligheter för grannar att skapa kvarterssamfälligheter som kan få ansvar för att utveckla och förvalta gemensamma ytor.

[3.40.6](#) att skapa en kontraktsform för "sociala bostäder" som kan anvisas för ett år i taget, på vissa villkor (likt studentbostäder), och som inte ger besittningsrätt.

264

Förslag till beslut: Avslag

[3.32.4](#) att slopa stämpelskatten i lagfartskostnaden.

[3.40.2](#) att föreslå ändrad lagstiftning som öppnar upp för mikroboenden för att göra det billigare att bo i Stockholm.

265

Rasmus Elfström, Centerstudenter reserverar sig till förmån för att bifalla motionerna Stockholms stad 14.1, Stockholms stad 14.2 samt Uppsala 2.1.

266

267 Bostäder och byggande i hela landet

268 [3.41](#), [3.42](#), [3.43](#), [3.44](#), [3.45](#), [3.46](#), [3.47](#), [3.48](#), [3.49](#), [3.50](#)

269 [3.41.1](#) att Centerpartiet ska verka för att avskrivningsreglerna och deras praxis för bostadsbyggande
270 ska ändras till att det används planmässiga avskrivningar företagens resultat och balansräkningar.

271 [3.42.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds hur en statlig bankgaranti för nybyggnation, och
272 renovering, av småhus, på sådana ställen där ortens lägre bostadsvärdesindex omöjliggör detta i,
273 skulle kunna utformas och att en sådan statlig bankgaranti införs.

274 [3.43.1](#) att en statlig lånegaranti införs för byggnation av en- och flerfamiljs fastigheter på Sveriges
275 landsbygder.

276 [3.44.1](#) att införa statliga kreditgarantier för bolån i områden med låg marknadsvärdering

277 [3.44.2](#) att reformera investeringsstödet för hyreslägenheter så att det fördelas mer rättvist mellan
278 storstäder och landsbygd.

279 [3.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur Jordabalken kan moderniseras och förenklas.

280 [3.45.2](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur gamla och inaktuella samfälligheter. enklare kan
281 upplösas samt hur enklare lantmäteriförrättningar kan införas för vissa ärenden.

282 [3.45.3](#) att Centerpartiet tar ställning för att ta bort "tillväxtkravet" vid bildandet av nya fastigheter
283 för att främja en levande landsbygd.

284 [3.45.4](#) att Centerpartiet verkar för rimligare handläggningstider och prissättning gällande
285 lantmäteriförrättningar i syfte att kunna tids- respektive kostnadseffektivisera.

286 [3.46.1](#) att Centerpartiet arbetar för en differentierad plan och bygglag, utifrån landsbygds- och
287 stadsperspektiv

288 [3.46.2](#) att Centerpartiet ställer sig bakom en översyn av plan och bygglagen för att se över vilka delar
289 som kan justeras för att minska kostnadsdrivande krav som ej riskerar liv och hälsa.

290 [3.46.3](#) att Centerpartiet ställer sig bakom att kunna sänka kraven om energieffektivitet i plan och
291 bygglagen kopplat till landsbygdsperspektiv.

292 [3.47.1](#) att Centerpartiet ska verka för att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet
293 att i detaljplan reglera att vissa bostäder endast får användas för permanentboende med någon
294 form av krav på folkbokföring i bostaden.

295 [3.48.1](#) att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet att i detaljplan reglera att vissa
296 bostäder endast får användas för permanentboende.

297 [3.48.2](#) att en sådan reglering utformas på ett sätt som möjliggör undantag vid särskilda
298 omständigheter, exempelvis för fastighetsägare som under en begränsad period inte kan nyttja
299 bostaden själva.

300 [3.49.1](#) att Centerpartiet verkar för att fastigheter med bostadshus utan någon skriven person på
301 fastigheten beläggs med en högre kommunal fastighetsavgift.

302 [3.50.1](#) att Centerpartiet verkar för en va-lagstiftning med större tolerans för enskilda va-anläggningar

303

304 Partistyrelsens yttrande

305 Motionerna uppmärksammar de olika svårigheter som är förknippade med att bostadsförsörja hela
306 landet. Olika lösningar krävs beroende på om det handlar om storstäder, landsbygder eller något
307 däremellan. Även vissa vatten- och avloppsfrågor behandlas.

308 Centerpartiet har återkommande motionerat i riksdagen om att åtgärda nedskrivningsreglerna för
309 kommunala bostadsbolag. Om en lösning ska åstadkommas som inte strider mot EU-rätten måste
310 årsredovisningslagen till en början utredas. På samma sätt har vi fattat stämmobeslut om
311 landsbygdslån för att underlätta byggandet utanför våra storstäder. Frågan om justerade
312 kreditgarantier med ett regelverk som är bättre anpassat till svaga marknader och landsbygdens
313 förutsättningar har Centerpartiet också drivit under längre tid. I det program som antogs vid
314 partistämman 2023 pekas det även på behovet av att stötta bostadsbyggandet i
315 landsbygdskommuner.

316 Jordabalken är en central del av den lagstiftning som omger svensk bostadsmarknad. Det är i
317 grunden en ålderstigen lagstiftning som bör ses över. Krav på exempelvis tillväxt är nu tämligen
318 otidsenliga. Kostnader för förrättningar har Centerpartiet redan uppmärksammat.

319 Vetskapen att det krävs olika regler beroende på om vi befinner oss i stadsmiljö eller landsbygd är
320 grundmurad i Centerpartiet, i alla fall vad gäller byggregler. Utanför detaljplanelagt område bör
321 betydligt större friheter råda. Exempelvis genom att kommunen kan besluta om allmän
322 bygglovsbefrielse i områden där så är lämpligt. Rimligen bör uppdrag också ges till ansvariga
323 myndigheter som på sikt kan minska byggkostnaderna. Att sänka kraven på energieffektivitet torde
324 dock snarare vara ett hårt slag mot just landsbygden än något som gynnar de delar av landet som
325 har god tillgång till de flesta energislag. Partistyrelsen vill dock heller inte sänka kraven i städerna då
326 klimatomställningen behöver fortsätta och klimatmålen behöver nås.

327 Partistyrelsen har stor förståelse för de önskemål som flera motionärer framför om krav på
328 permanentboende för den som äger en fastighet. Vi har en ojämlig skattebalans. Att ställa sådana

329 krav skulle dock riskera att göra nämnda kommuner mindre attraktiva. Det skulle också vara ett
330 tämligen allvarligt brott mot vår grundläggande syn på människans friheter. Inte minst beroende på
331 att man inte längre förfogar över sin egendom. Partistyrelsen är däremot öppen för att diskutera
332 andra styrmedel med ett liknande syfte. Gällande ödehus har Centerpartiet länge drivit att den som
333 tar sig an ett sådant för permanent boende ska åtnjuta sänkt fastighetsavgift.

334 Gällande vatten- och avloppsanläggningar råder i dag en byråkrati som inte är nödvändig. Ofta är
335 egna eller samfälliga lösningar minst lika bra eller bättre än kommunala ur ett miljöperspektiv. Den
336 senaste avloppsutredningen förde frågan framåt, men mer behöver göras. Partistyrelsen delar
337 motionärens synpunkter i detta fall.

Förslag till beslut: Bifall

[3.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur Jordabalken kan moderniseras och förenklas.

[3.50.1](#) att Centerpartiet verkar för en va-lagstiftning med större tolerans för enskilda va-anläggningar

338

Förslag till beslut: Besvarad

[3.41.1](#) att Centerpartiet ska verka för att avskrivningsreglerna och deras praxis för bostadsbyggande ska ändras till att det används planmässiga avskrivningar företagens resultat och balansräkningar.

[3.42.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds hur en statlig bankgaranti för nybyggnation, och renovering, av småhus, på sådana ställen där ortens lägre bostadsvärdesindex omöjliggör detta i, skulle kunna utformas och att en sådan statlig bankgaranti införs.

[3.43.1](#) att en statlig lånegaranti införs för byggnation av en- och flerfamiljs fastigheter på Sveriges landsbygder.

[3.44.1](#) att införa statliga kreditgarantier för bolån i områden med låg marknadsvärdering

[3.44.2](#) att reformera investeringsstödet för hyreslägenheter så att det fördelas mer rättvist mellan storstäder och landsbygd.

[3.45.2](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur gamla och inaktuella samfälligheter. enklare kan upplösas samt hur enklare lantmäteriförrättningar kan införas för vissa ärenden.

[3.45.3](#) att Centerpartiet tar ställning för att ta bort "tillväxtkravet" vid bildandet av nya fastigheter för att främja en levande landsbygd.

[3.45.4](#) att Centerpartiet verkar för rimligare handläggningstider och prissättning gällande lantmäteriförrättningar i syfte att kunna tids- respektive kostnadseffektivisera.

[3.46.1](#) att Centerpartiet arbetar för en differentierad plan och bygglag, utifrån landsbygds- och stadsperspektiv

[3.46.2](#) att Centerpartiet ställer sig bakom en översyn av plan och bygglagen för att se över vilka delar som kan justeras för att minska kostnadsdrivande krav som ej riskerar liv och hälsa.

Förslag till beslut: Avslag

[3.46.3](#) att Centerpartiet ställer sig bakom att kunna sänka kraven om energieffektivitet i plan och bygglagen kopplat till landsbygdsperspektiv.

[3.47.1](#) att Centerpartiet ska verka för att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet att i detaljplan reglera att vissa bostäder endast får användas för permanentboende med någon form av krav på folkbokföring i bostaden.

[3.48.1](#) att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet att i detaljplan reglera att vissa bostäder endast får användas för permanentboende.

[3.48.2](#) att en sådan reglering utformas på ett sätt som möjliggör undantag vid särskilda omständigheter, exempelvis för fastighetsägare som under en begränsad period inte kan nyttja bostaden själva.

[3.49.1](#) att Centerpartiet verkar för att fastigheter med bostadshus utan någon skriven person på fastigheten beläggs med en högre kommunal fastighetsavgift.

340

Hanna Mattsson Wagenius reserverar sig till förmån för att bifalla motion Jämtland 14.

341

342

Hållbart byggande

3.51

3.51.1 att plan- och bygglagen ska reformeras för att ge större möjligheter till återbruk av byggmaterial.

Partistyrelsens yttrande,

Motionen lyfter frågan om återbruk av byggmaterial och efterfrågar lagändringar i detta syfte.

Partistyrelsen delar uppfattningen att detaljplaner inte sällan är så detaljerade att det är svårt att finna den flexibilitet som behövs för att kunna återbruka byggmaterial. Att kommunen enligt lag får besluta om utformning av byggnaden betyder dock inte att det är ett krav. Kommunen kan välja att göra detaljplanerna mer flexibla. Ska lagen ändras så att krav på utformning i detaljplan generellt inte påverkar återbruk behöver man sannolikt begränsa kommunens rådighet. Sett till det kommunala självstyret vore det enligt partistyrelsens mening problematiskt.

I dagsläget återbrukas byggmaterial i allt för låg utsträckning. Partistyrelsen menar därför att det finns skäl att utvärdera hur man genom en bättre utformad lagstiftning och tydligare regler kan bejaka återbruket. Sannolikt finns möjligheter att se över miljölagstiftningen, exempelvis för att material som blivit över i samband med ett bygge inte ska klassas som avfall. När det gäller den fråga som motionären ta upp ser partistyrelsen ett behov av att se över möjligheten att göra förtydliganden i plan- och bygglagen gällande återbruk av byggmaterial. Konstateras kan att flera förtydliganden genom åren gjorts just med koppling till miljö- och klimathänsyn. Givet att dessa frågor blir allt mer angelägna på grund av klimatförändringarna vore detta ett sätt att ytterligare modernisera lagstiftningen.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att det genomförs förtydliganden i relevant lagstiftning i syfte att underlätta återbruk av byggmaterial.

Förslag till beslut: Besvarad

3.51.1 att plan- och bygglagen ska reformeras för att ge större möjligheter till återbruk av byggmaterial.

Buller och ljud från kultur- och idrottsverksamheter

3.52, 3.53

3.52.1 att Centerpartiet verkar för en ändring i plan- och bygglagen som gör det möjligt för kommuner att utse specifika områden där kultur- och idrottsverksamheter kan samexistera med bostäder, och där ljud från sådana verksamheter är en accepterad del av områdets förutsättningar.

3.53.1 att Centerpartiet verkar för att underlätta införandet av kulturljudzoner för livemusik.

Partistyrelsens yttrande

Buller och ljud från kultur- och idrottsverksamheter,

Motionerna tar upp frågan om ljud från kulturverksamheter och idrott som på många håll kommit i kläm på grund av bullerregler. Man vill bland annat genomföra lättnader för så kallade kulturljudzoner och göra det möjligt för kommuner att utse områden där kultur- och idrottsverksamhet kan samexistera med bostäder.

Sveriges första kulturljudzon infördes i Malmö 2021, begreppet var en produkt av ett planprogram för Sofielunds verksamhetsområde. Kulturljudzoner är med andra ord inte något som är reglerat i svensk lag. Däremot reglerar plan- och bygglagen och miljöbalken hur man kan skydda människor från buller.

Kulturljudzonen i Malmö utgörs av ett område utan bostäder. Och det är i miljöer där bostäder finns i närheten av exempelvis konsertlokaler och idrottsanläggningar som det återkommande förekommit exempel på konflikter gällande ljudnivåer.

Hälsoeffekterna av höga bullernivåer är väl belagda. Och det är viktigt att begränsa buller i miljöer där människor ska bo och vistas. Samtidigt behöver regler och krav vara proportionerliga. Ett exempel på behovet av proportionalitet i bullerfrågor är de rättsfall där grannar till idrottsplatser klagat över ljud från träningar och liknande. I många av de aktuella fallen har ofta idrottsanläggningen funnits på platsen under mycket lång tid, och att idrottsverksamhet för barn och unga bedrivs där har varit väl känt för dem som flyttat till området.

Centerpartiet har flera gånger i riksdagen lyft fram att ljud som härrör från barns lek och idrottsutövande inte bör likställas med exempelvis industribuller, även om det vid en mätning kan komma att överstiga de decibelvärden som gäller för nybyggnation av bostäder. En grön och hållbar samhällsbyggnad behöver inkludera fritidsaktiviteter och idrott för barn, inte omöjliggöra sådana verksamheter. Partistyrelsen anser det rimligt att ett liknande resonemang bör kunna appliceras även på kulturverksamheter.

Försöken med kulturljudzoner skulle kunna tjäna som ett exempel på hur man mer allmänt skulle kunna finna sätt att utveckla stadsutvecklingspolitiken på ett sätt som minskar konflikterna om ljud från exempelvis kultur och idrott.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att utreda hur idrotts- och kulturljudzoner skulle kunna implementeras i svensk lag.

Förslag till beslut: Besvarad

[3.52.1](#) att Centerpartiet verkar för en ändring i plan- och bygglagen som gör det möjligt för kommuner att utse specifika områden där kultur- och idrottsverksamheter kan samexistera med bostäder, och där ljud från sådana verksamheter är en accepterad del av områdets förutsättningar.

[3.53.1](#) att Centerpartiet verkar för att underlätta införandet av kulturljudzoner för livemusik.

Markanvändning

3.54, 3.55

3.54.1 att definitionen av Miljöbalkens "väsentligt samhällsintresse" ska utformas så att den tar hänsyn till landets stora regionala skillnader beträffande geografi, demografi och odlingsförutsättningar.

3.55.1 att nya regelverk tas fram som tar mer hänsyn till de förutsättningar ett markområde ger för ett rationellt jordbruk.

3.55.2 att ett regelverk för trafikverkets planering tas fram i syfte att uppkomst av trafikimpediment ska undvikas.

3.55.3 att trafikverket ges ett större ansvar för en helhetsbedömning av landskapets funktioner i syfte att undvika barriäreffekter i den bebyggda miljön och odlingslandskapet.

Partistyrelsens yttrande

Markanvändning,

Motionerna tar upp frågor som handlar om markanvändning i förhållande till livsmedelsproduktionens och de gröna näringarnas förutsättningar. Det handlar dels om de problem byggandet av infrastruktur leder till för lantbrukets del, men också annan byggnation på åkermark.

Vi har under lång tid kunnat se hur storskaliga exploateringar tenderar att undantas från det skydd för åkermark som finns i miljöbalken, samtidigt som småskalig nybyggnation på landsbygden hindras. Därför har Centerpartiet också drivit på för en utredning som ser över definitionerna av exempelvis väsentligt samhällsintresse, och vilka eventuella förändringar och förtydliganden som behöver göras för att tillämpningen ska fungera. Centerpartiet har också i detta arbete framhållit att skyddet av åkermarken behöver stärkas för att trygga livsmedelsförsörjningen, vilket vi i dag också kan konstatera är en avgörande beredskapsfråga. I praktiken kan det handla om att kraven på beslutsunderlag skärps och definitionen och, som nämnts, att motiveringen av vad som utgör ett väsentligt samhällsintresse tydliggörs. I landsbygdskommuner kan exempelvis relativt småskaliga exploateringar för bostadsändamål vara av stort intresse för den lokala utvecklingen. Detta perspektiv behöver finnas med i bedömningen om lagen fullt ut ska kunna ta hänsyn till förutsättningarna i Sveriges landsbygger.

Partistyrelsen konstaterar att ovanstående inte enbart har att göra med lagstiftningen utan också, så som framgår av motionerna, hur våra myndigheter styrs och vilka riktlinjer de har att arbeta efter. Sverige är i mycket stort behov av infrastrukturens satsningar. Men de måste givetvis genomföras på ett sätt som inte förstör förutsättningarna för de gröna näringarna och det lokala näringslivet. Ytterligare ett problem är barriäreffekter i bebyggd miljö som inte sällan försämrar stadsmiljön, kan leda till otrygghet och segregation. Därför är det rimligt att se över de regelverk som gäller för exempelvis Trafikverket.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att förbättra styrningen av relevanta statliga myndigheter för att minimera barriäreffekter som allvarligt påverkar de gröna näringarnas förutsättningar eller som påverkar den bebyggda miljön negativt.

Förslag till beslut: Besvarad

[3.54.1](#) att definitionen av Miljöbalkens "väsentligt samhällsintresse" ska utformas så att den tar hänsyn till landets stora regionala skillnader beträffande geografi, demografi och odlingsförutsättningar.

[3.55.1](#) att nya regelverk tas fram som tar mer hänsyn till de förutsättningar ett markområde ger för ett rationellt jordbruk.

[3.55.2](#) att ett regelverk för trafikverkets planering tas fram i syfte att uppkomst av trafikimpediment ska undvikas.

[3.55.3](#) att trafikverket ges ett större ansvar för en helhetsbedömning av landskapets funktioner i syfte att undvika barriäreffekter i den bebyggda miljön och odlingslandskapet.

Telefonförsäljning och näthandel

3.56, 3.57

[3.56.1](#) att det införs ett förbud mot telefonförsäljning av krediter Telefonförsäljning av lån och krediter är särskilt problematisk då det kan leda till att konsumenter lockas in i skuldsättning utan att ha möjlighet att reflektera ordentligt. Ett förbud skulle minska risken för skuldfällor.

[3.56.2](#) att det införs ett opt-in-system för telefonförsäljning Inför lagstiftning som kräver att företag endast får kontakta konsumenter som i förväg har gett sitt uttryckliga medgivande till att bli uppringda. Detta skulle ge konsumenterna större kontroll över vilka företag som kontaktar dem.

[3.56.3](#) att tillsyn och sanktioner stärks. Utöka tillsynen av telefonförsäljning och införa strängare sanktioner för företag som bryter mot reglerna. Inspirera av den tyska modellen där böter på upp till 50 000 euro kan utfärdas för överträdelser.

[3.56.4](#) att det utreds ytterligare åtgärder för att skydda utsatta grupper Initiera en utredning för att identifiera fler metoder som kan stärka skyddet för äldre och andra sårbara grupper mot oseriösa försäljningsmetoder.

[3.57.1](#) att det tydligt skall framgå på hemsidorna om det är ett dropshippingföretag, och varifrån produkten levereras.

Partistyrelsens yttrande

Telefonförsäljning och näthandel,

I motionerna behandlas flera av de frågeställningar som kommit med telefonförsäljning och näthandel. Dels i förhållande till konsumenternas möjlighet att fatta välgrundade beslut i en försäljningssituation. Men också kring de system för lagerhållning och transporter som delvis är en följd av global, digitaliserad handel, och då inte minst med avseende på konsumenternas möjligheter att få tillräcklig information om vilka villkor och liknande som gäller.

Överskuldsättning är i dag ett stort problem i Sverige. När riksdagen hösten 2024 behandlade regeringens proposition om förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning valde man att inte gå vidare med förslag om ett system för register över skuld- och kreditinformation. Detta yrkade dock Centerpartiet på och fick majoritet för detta. Vad som är viktigt att ha i åtanke, om man avser ha ett system med ett skuld- och kreditregister, är att man vid sidan av den rapporteringsskyldighet som utredningen förespråkar, också bör säkerställa att registret verkligen ska användas vid kreditgivning. Partistyrelsen menar att det vore ett mycket effektivt verktyg mot att fler ska hamna i skuldfällan. Däremot har Centerpartiet inte varit pådrivande för ett generellt förbud. Sedan dess har också regler införts som innebär att alla som ger ut krediter måste ha banktillstånd, vilket innebär att verksamheten regleras ytterligare. Denna lagstiftning bör utvärderas innan ytterligare steg tas. Däremot finns sannolikt andra skäl att se vidare på regler kring telefonförsäljning.

Ett opt-in-system för telefonförsäljning förefaller tilltalande. I dag sköts frågorna i huvudsak av branschen, och det finns risker med en överdriven överreglering. I samband med att de nya reglerna utvärderas bör man också föra dialog med branschen och ge dem en möjlighet till självreglering. Samtidigt är det dock rimligt att den försäljningskanal som använts för att sälja en vara eller tjänst också kan användas för att häva detta köp, reklamera eller avsluta ett avtal. Den som blivit uppringd av en telefonförsäljare bör också kunna komma i kontakt med företaget på telefon. Detsamma gäller

481 för fysiska besök i butik, eller om kontakten skett digitalt. Detta har Centerpartiet föreslagit i
482 riksdagen.

483 När det kommer till telefonförsäljning har utvecklingen gått fort. Partistyrelsen menar därför att det
484 faktum att de regler som gäller för kreditgivning behöver utvärderas inte är ett hinder för att också
485 se över om förtydliganden kan behövas när det handlar om telefonförsäljning.

486 Det finns skäl att vara tydlig med vilket företag man är när man vänder sig till konsumenter.
487 Dropshipping är en ny affärsmodell som möjliggjorts av den moderna tekniken. Som beskrivs i
488 motionen finns många exempel på att det fungerar utmärkt, men det finns också exempel på
489 motsatsen. Konstateras kan att man på EU-nivå arbetar med frågorna. Det är till sin natur en i allt
490 väsentligt gränsöverskridande praktik, även om det finns anledning att tro att liknande mer lokala
491 exempel kan komma att dyka upp över tid. Därför bör EU söka samförstånd i dessa frågor.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att en utvärdering av de nya reglerna för kreditgivning genomförs parallellt med en översyn av behovet av tydligare regler för telefonförsäljning.
2. att Centerpartiet verkar för en tydligare EU-gemensam konsumentlagstiftning i förhållande till dropshipping.

492

Förslag till beslut: Besvarad

[3.56.1](#) att det införs ett förbud mot telefonförsäljning av krediter Telefonförsäljning av lån och krediter är särskilt problematisk då det kan leda till att konsumenter lockas in i skuldsättning utan att ha möjlighet att reflektera ordentligt. Ett förbud skulle minska risken för skuldfällor.

[3.56.2](#) att det införs ett opt-in-system för telefonförsäljning Inför lagstiftning som kräver att företag endast får kontakta konsumenter som i förväg har gett sitt uttryckliga medgivande till att bli uppringda. Detta skulle ge konsumenterna större kontroll över vilka företag som kontaktar dem.

[3.56.3](#) att tillsyn och sanktioner stärks. Utöka tillsynen av telefonförsäljning och införa strängare sanktioner för företag som bryter mot reglerna. Inspirera av den tyska modellen där böter på upp till 50 000 euro kan utfärdas för överträdelser.

[3.56.4](#) att det utreds ytterligare åtgärder för att skydda utsatta grupper Initiera en utredning för att identifiera fler metoder som kan stärka skyddet för äldre och andra sårbara grupper mot oseriösa försäljningsmetoder.

[3.57.1](#) att det tydligt skall framgå på hemsidorna om det är ett dropshippingföretag, och varifrån produkten levereras.

493

Att-satser

[3.27.1](#) att Centerpartiet verkar för att slopa det kommunala planmonopolet.

[3.28.1](#) att Centerpartiet verkar för att det ska bli lättare att bevilja tillfälliga bygglov, exempelvis även i fall när behovet av byggnaden inte är tillfälligt.

[3.28.2](#) att Centerpartiet verkar för att gränsen för hur länge tidsbegränsade bygglov får förlängas tas bort.

[3.29.1](#) att utreda förutsättningarna för att detaljplaner och bygglov genomförs parallellt.

[3.30.1](#) att reformera kulturmiljölagen och plan och bygglagen så att riksintressen för kulturmiljövård åter övergår till att bli ett kommunalt ansvar.

[3.31.1](#) att Centerpartiet driver på för en genomlysning av verksamheten i syfte att identifiera lantmäteriets brister.

[3.31.2](#) att Centerpartiet driver på för en utredning av lantmäteriet där direktiven ska vara att lämna förslag på säkerställs hur lantmäteriet kan hantera data på ett säkert sätt samtidigt som tillgängligheten till samhällsviktiga data.

[3.32.1](#) att införa ett snabbspår för detaljplaner som syftar till att ändra befintlig användning till bostäder.

[3.32.2](#) att sänka skatten på uthyrning av privatbostäder.

[3.32.3](#) att säkerställa att det är möjligt att sätta hyror som täcker kostnaderna för bostaden och ge rimlig ekonomisk kompensation till ägaren.

[3.32.4](#) att slopa stämpelskatten i lagfartskostnaden.

[3.33.1](#) att sänka skatter och undanröja hinder som kopplas till försäljning av privatbostäder.

[3.33.2](#) att undanröja alla hinder för att underlätta privatuthyrning av bostäder.

528 [3.33.3](#) att främja kommuners möjligheter till flyttlotsar för äldre.

529

530 [3.34.1](#) att genomdriva en större reform av bostadsmarknaden som inkluderar fri hyressättning och
531 att staten tar en mer aktiv roll i att stödja de i utsatt boendesituation.

532

533 [3.34.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa Social housing.

534

535 [3.35.1](#) att tillåta differentierade hyror.

536

537 [3.35.2](#) att villkora en differentierad hyressättning med att fastighetsägaren fördelar minst 30 % av
538 bostäderna till behovsprövade socialt hållbara bostäder.

539

540 [3.36.1](#) att fastighetsägare som bygger, utvecklar och upplåter socialt hållbara bostäder ska
541 kompenseras för bortfallet i hyresintäkter genom statligt stöd.

542

543 [3.37.1](#) att Centerpartiet ska verka för att viktad lottning ska användas som urvalsmetod vid
544 tilldelning av hyresrätter.

545

546 [3.38.1](#) att det görs obligatoriskt att anmäla inneboende till hyresvärd alternativt
547 bostadsrättsförening, samt vilken del av lägenheten den eller de inneboende disponerar enskilt.

548

549 [3.39.1](#) att Centerpartiet vid tilldelning av mark 2025 för bostadsbyggnationer värnar extra för
550 kooperativa bostadsbyggen i kommuner.

551

552 [3.40.1](#) att föreslå ändrad lagstiftning som möjliggör timeshare-boende där flera personer
553 (exempelvis två hushåll med fransköld föräldrar, barn varannan vecka och behov av större/mer rum
554 bara då) delar på en bostad tidsmässigt.

555

556 [3.40.2](#) att föreslå ändrad lagstiftning som öppnar upp för mikroboenden för att göra det billigare att
557 bo i Stockholm.

558

559 [3.40.3](#) att lätta upp normer eller krav för vissa (befintliga eller nya) boendetyper.

560

561 [3.40.4](#) att reformera bostadskön för att göra det möjligt att behålla sin plats om man tar en tillfällig
562 bostad.

563

564 [3.40.5](#) att skapa möjligheter för grannar att skapa kvarterssamfälligheter som kan få ansvar för att
565 utveckla och förvalta gemensamma ytor.

566

567 [3.40.6](#) att skapa en kontraktsform för "sociala bostäder" som kan anvisas för ett år i taget, på vissa
568 villkor (likt studentbostäder), och som inte ger besittningsrätt.

569

570 [3.41.1](#) att Centerpartiet ska verka för att avskrivningsreglerna och deras praxis för bostadsbyggande
571 ska ändras till att det används planmässiga avskrivningar företagens resultat och balansräkningar.

572

573 [3.42.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds hur en statlig bankgaranti för nybyggnation, och
574 renovering, av småhus, på sådana ställen där ortens lägre bostadsvärdesindex omöjliggör detta i,
575 skulle kunna utformas och att en sådan statlig bankgaranti införs.

576

577 [3.43.1](#) att en statlig lånegaranti införs för byggnation av en- och flerfamiljs fastigheter på Sveriges
578 landsbygder.

579

580 [3.44.1](#) att införa statliga kreditgarantier för bolån i områden med låg marknadsvärdering

581

582 [3.44.2](#) att reformera investeringsstödet för hyreslägenheter så att det fördelas mer rättvist mellan
583 storstäder och landsbygd.

584

585 [3.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur Jordabalken kan moderniseras och förenklas.

586

587 [3.45.2](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur gamla och inaktuella samfälligheter. enklare kan
588 upplösas samt hur enklare lantmäteriförrättningar kan införas för vissa ärenden.

589

590 [3.45.3](#) att Centerpartiet tar ställning för att ta bort "tillväxtkravet" vid bildandet av nya fastigheter
591 för att främja en levande landsbygd.

592

593 [3.45.4](#) att Centerpartiet verkar för rimligare handläggningstider och prissättning gällande
594 lantmäteriförrättningar i syfte att kunna tids- respektive kostnadseffektivisera.

595

596 [3.46.1](#) att Centerpartiet arbetar för en differentierad plan och bygglag, utifrån landsbygds- och
597 stadsperspektiv

598

599 [3.46.2](#) att Centerpartiet ställer sig bakom en översyn av plan och bygglagen för att se över vilka delar
600 som kan justeras för att minska kostnadsdrivande krav som ej riskerar liv och hälsa.

601

602 [3.46.3](#) att Centerpartiet ställer sig bakom att kunna sänka kraven om energieffektivitet i plan och
603 bygglagen kopplat till landsbygdsperspektiv.

604

605 [3.47.1](#) att Centerpartiet ska verka för att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet
606 att i detaljplan reglera att vissa bostäder endast får användas för permanentboende med någon
607 form av krav på folkbokföring i bostaden.

608

609 [3.48.1](#) att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet att i detaljplan reglera att vissa
610 bostäder endast får användas för permanentboende.

611

612 [3.48.2](#) att en sådan reglering utformas på ett sätt som möjliggör undantag vid särskilda
613 omständigheter, exempelvis för fastighetsägare som under en begränsad period inte kan nyttja
614 bostaden själva.

615

616 [3.49.1](#) att Centerpartiet verkar för att fastigheter med bostadshus utan någon skriven person på
617 fastigheten beläggs med en högre kommunal fastighetsavgift.

618

619 [3.50.1](#) att Centerpartiet verkar för en va-lagstiftning med större tolerans för enskilda va-anläggningar

620

621 [3.51.1](#) att plan- och bygglagen ska reformeras för att ge större möjligheter till återbruk av
622 byggmaterial.

623

624 [3.52.1](#) att Centerpartiet verkar för en ändring i plan- och bygglagen som gör det möjligt för
625 kommuner att utse specifika områden där kultur- och idrottsverksamheter kan samexistera med
626 bostäder, och där ljud från sådana verksamheter är en accepterad del av områdets förutsättningar.

627

628 [3.53.1](#) att Centerpartiet verkar för att underlätta införandet av kulturljudzoner för livemusik.

629

630 [3.54.1](#) att definitionen av Miljöbalkens "väsentligt samhällsintresse" ska utformas så att den tar
631 hänsyn till landets stora regionala skillnader beträffande geografi, demografi och
632 odlingsförutsättningar.

633

634 [3.55.1](#) att nya regelverk tas fram som tar mer hänsyn till de förutsättningar ett markområde ger för
635 ett rationellt jordbruk.

636

637 [3.55.2](#) att ett regelverk för trafikverkets planering tas fram i syfte att uppkomst av trafikimpediment
638 ska undvikas.

639

640 [3.55.3](#) att trafikverket ges ett större ansvar för en helhetsbedömning av landskapets funktioner i
641 syfte att undvika barriäreffekter i den bebyggda miljön och odlingslandskapet.

642

643 [3.56.1](#) att det införs ett förbud mot telefonförsäljning av krediter Telefonförsäljning av lån och
644 krediter är särskilt problematisk då det kan leda till att konsumenter lockas in i skuldsättning utan att
645 ha möjlighet att reflektera ordentligt. Ett förbud skulle minska risken för skuldfällor.

646

647 [3.56.2](#) att det införs ett opt-in-system för telefonförsäljning Inför lagstiftning som kräver att företag
648 endast får kontakta konsumenter som i förväg har gett sitt uttryckliga medgivande till att bli
649 uppringda. Detta skulle ge konsumenterna större kontroll över vilka företag som kontaktar dem.

650

651 [3.56.3](#) att tillsyn och sanktioner stärks. Utöka tillsynen av telefonförsäljning och införa strängare
652 sanktioner för företag som bryter mot reglerna. Inspirera av den tyska modellen där böter på upp till
653 50 000 euro kan utfärdas för överträdelser.

654

655 [3.56.4](#) att det utreds ytterligare åtgärder för att skydda utsatta grupper Initiera en utredning för att
656 identifiera fler metoder som kan stärka skyddet för äldre och andra sårbara grupper mot oseriösa
657 försäljningsmetoder.

658

659 [3.57.1](#) att det tydligt skall framgå på hemsidorna om det är ett dropshippingföretag, och varifrån
660 produkten levereras.

661

3.27 Slopa det kommunala planmonopolet

Motionsskrivare: Melvin Wåhlén

Titel

Slopa det kommunala planmonopolet

Gammalt motionsnummer

Stockholms stad 11

Medskrivare

Område

Bostadspolitik och konsumentfrågor

Brödtext

Idag är det kommunala planmonopolet det största hindret för bostadsmarknaden och den regionala utvecklingen. Kommuner kan idag sätta stopp för bostäder samt andra viktiga saker som företag vilket är ett hinder för Sveriges utveckling.

Det finns inget försvar för det kommunala planmonopolet.

Att-satser

[3.27.1](#) att Centerpartiet verkar för att slopa det kommunala planmonopolet.

Distriktets yttrande

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen kan känna sympati med motionärens frustration över alla de hinder som försvårar tillväxt och utveckling. Situationen som är och har varit något år på bo-stadsmarknaden är givetvis skadlig för Stockholm och för Sveriges tillväxt. Men att hävda att det inte finns något försvar för det kommunala planmonopolet är att dra för stora växlar. Givetvis delar vi motionärens vilja om minskad byråkrati och förenklade processer men att kommunen inte skulle ha någon som helst rådighet över stadsplanering eller övergripande planeringsfrågor skulle inte leda till goda förutsättningar för bostadsförsörjning eller framtida planering.

3.28 Friare tillfälliga bygglov

Motionsskrivare: Erik Johnsson

Titel

Friare tillfälliga bygglov

Gammalt motionsnummer

Centerstudenter 2

Medskrivare

Centerstudenters förbundsstyrelse

699 Område

700 Bostadspolitik och konsumentfrågor

701 Brödtext

702 Nästan alla byggnader, oavsett hur permanenta de är tänkta att vara, och oavsett hur lätta
703 de är att flytta på, kräver bygglov för att få uppföras. Detta gäller även kiosker på hjul och
704 båtar om de ligger i vattnet under en längre tid. För att kunna få bygglov krävs bland annat
705 att det som ska uppföras är planenligt, alltså i enlighet med en beslutad och i laga kraft-trädd
706 detaljplan. Om inte permanent bygglov kan beviljas kan man i vissa fall ge ett tillfälligt, eller
707 som det egentligen heter, tidsbegränsat bygglov för att uppföra vissa byggnader eller inslag i
708 omgivningen.

709

710 För att kunna ge tillfälligt bygglov måste självklart det som byggs gå att återställa. Men det
711 krävs också att behovet av det som byggs är tillfälligt. För att behovet ska anses vara
712 tillfälligt måste det finnas ett trovärdigt, konkret skäl varför behovet kommer att upphöra. Ett
713 sånt kan vara att det behövs en tillfällig lokal medan den permanenta renoveras eller byggs.
714 Det duger inte att en verksamhet exempelvis letar efter en ny lokal. Enligt plan- och
715 bygglagens logik måste allt delas in i antingen tidsbegränsat eller permanent, utan undantag
716 eller gråskalor däremellan. Det betyder också att tillfälligt bygglov inte får användas för att
717 testa ett temporärt inslag i ett område. På grund av samma skäl kan inte byggnader som står
718 outnyttjade under en lång tid men är tilltänkta till vissa senare ändamål nyttjas under
719 övergångsperioden, exempelvis för att driva en nattklubb.

720 Att-satser

721 [3.28.1](#) att Centerpartiet verkar för att det ska bli lättare att bevilja tillfälliga bygglov, exempelvis
722 även i fall när behovet av byggnaden inte är tillfälligt.

723 [3.28.2](#) att Centerpartiet verkar för att gränsen för hur länge tidsbegränsade bygglov får förlängas
724 tas bort.

725 Distriktets yttrande

726 Bifall i sin helhet

727 **3.29 Motion för att Utredda Detaljplaner och Bygglov ska** 728 **genomföras parallellt**

729 **Motionsskrivare:** Victor Zhao-Jansson

730

731 Titel

732 Motion för att Utredda Detaljplaner och Bygglov ska genomföras parallellt

733 Gammalt motionsnummer

734 Uppsala 3

735 Medskrivare

736

737 Område

738 Bostadspolitik och konsumentfrågor

739 Brödtext

740 Sverige har många och omfattande långa processer för att allt ska vara klart för att få bygga. Mellan
741 en översiktsplan antas och man har ett färdigt bygglov med startbesked i handen så kan det ta uppåt
742 10 år. Tid är pengar och de långa ledtiderna för detaljplaner medför fördyrningar av nybyggda
743 bostäder, kostnader som slutligen måste bäras av boende.

744 För att snabba på processer kan man låta olika tillstånd ske parallellt. Därför borde man utredas
745 under vilka förutsättningar detaljplanen och bygglov skulle kunna hantera tillsammans. Således, att
746 detaljplanen vid dessa antaganden också medför att det finns ett godkänt bygglov.

747 Ett flexibla system skulle snabba på processer och minska ledtiderna och är någonting som
748 Centerpartiet verkat för i många andra frågor som rör tillståndsprocessers långa ledtider. Det är
749 någonting som skulle behöva studeras närmare, men som Centerpartiet kan applicera även på de
750 långa processer vi ser inom byggsektorn.

751 Centerpartiet bör därför verka för

752

753 Att-satser

754 [3.29.1](#) att utreda förutsättningarna för att detaljplaner och bygglov genomförs parallellt.

755 Distriktets yttrande

756 Motionären pekar på de väldigt långdragna processerna som gäller för framtagande av nya
757 detaljplaner och bygglov. För att effektivisera och snabba på byggprocesserna föreslås att arbete
758 med detaljplaner och bygglov bör kunna ske parallellt. Vi håller med motionären om att det är
759 angeläget med flexibla men ändå rättssäkra arbetssätt inom plan- och byggområdet.

760 **3.30 Motion om att ta bort riksintressen för kulturmiljön**

761 **Motionsskrivare:** Victor Zhao-Jansson

762

763 Titel

764 Motion om att ta bort riksintressen för kulturmiljön

765 Gammalt motionsnummer

766 Uppsala 1

767 Medskrivare

768

769 Område

770 Bostadspolitik och konsumentfrågor

771 Brödtext

772 Plan och Bygg-lagen är en lag vars syfte är att man med hänsyn till den enskilda människans frihet,
773 främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och
774 långsiktig hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.
775 Syftet är hedervärt men lagen har blivit betungande utifrån den rad av olika prövningarna som
776 behöver genomföras för att komma fram till en gällande detaljplan.

777 Idag utgör halva Sveriges yta någon form av riksintresse, där staten lägger sig i det kommunala
778 självbestämmandet och det kommunala planmonopolet. SKR beskriver i sin rapport om

779 Riksintressen från 2019 ” Men processerna kring att utse och beskriva riksintressen har havererat.

Beskrivningarna är ofta så vaga och inaktuella att de inte fungerar som underlag för samhällsplanering. Själva begreppet riksintresse har urholkats och förlorat sin mening.” (Källa) Centerpartiet är ett parti som värnar det lokala självbestämmandet och står för en decentralisering av makt samt inflytande. Att staten ska peka ut särskilda områden där det råder begränsningar på utveckling är en fråga som staten ibland saknar tillräcklig lokal kännedom om för att styra gällande. Då är inte heller staten lämplig att avgöra om det blir ett rimligt avvägande gentemot andra allmänna intressen. Det finns såklart särskilda intressen som staten har, som den i form av sakägare där staten måste kunna skäligt skydda riksintresset för exempelvis Försvarsmakten eller miljön, men det finns också smalare intressen där staten omöjligt har ett nationellt intresse. Kulturmiljövården är ett särskilt område som snarare är en lokal angelägenhet. Riksintressen för kulturmiljö utgör ett intrång på ett mycket lokalt intresse, hur den fysiska miljön ska vårdas och utvecklas. Bakgrunderna till skydden av kulturmiljöerna från grunden kan sägas vara en reaktion som skedde på att Sverige under efterkrigstiden rev ner våra vackra gamla stadsmiljöer, där då staten såg som rimligt att i följd påföra ytterligare restriktioner. I realitet har riksintresset för kulturmiljön inneburit en begränsning som försvårar föryngring i våra stadskärnor och att fastigheter som sedan länge förfallit inte kan ersättas med ny bebyggelse ifrån uppdaterade moderna detaljplaner då detta är svårt att få igenom utifrån de restriktioner som riksintresset för kulturmiljön innebär. Kulturmiljöer är vackra och också betydelsefulla att bevara, men det måste vara upp till kommuner lokalt att göra dessa avvägningar. Frågor som rör lokal kulturhistoria och utformning av den fysiska miljön är sällan ett nationellt intresse, så det är frågor som bör och kan avgöras lokalt. Det är där det finns god lokalkännedom, som det finns valda representanter och verksamma tjänstemän som kan platsen, förstår dess betydelse och kan väga detta gentemot andra intressen. Centerpartiet bör därför verka för

Att-satser

[3.30.1](#) att reformera kulturmiljölagen och plan och bygglagen så att riksintressen för kulturmiljövård åter övergår till att bli ett kommunalt ansvar.

Distriktets yttrande

Motionären konstaterar att nuvarande Plan-och Bygglag har ett hedervärt syfte men lagen har blivit betungande utifrån den rad av olika prövningarna som behöver genomföras för att komma fram till en gällande detaljplan. Motionären menar även att Centerpartiet är ett parti som värnar det lokala självbestämmandet och står för en decentralisering av makt samt inflytande. Enligt motionären saknar staten ibland lokal kännedom för att bland annat peka ut särskilda områden där det bör råda begränsningar för bebyggelse eller annan utveckling. Vi delar den analysen och ser att ett ändrat ställningstagande i dessa sammanhang kan vara en möjlig väg till förbättringar.

3.31 Motion om lantmäteriet

Motionsskrivare: Hans Johansson

Titel

Motion om lantmäteriet

Gammalt motionsnummer

Dalarna 1

823 Medskrivare

824

825 Område

826 Bostadspolitik och konsumentfrågor

827 Brödtext

828 Situationen inom lantmäteriet utvecklas inte i positiv riktning. De problem som uppstått till följd av
829 lantmäteriets bristande säkerhetssystem och den sekretessprövning som införts för att minska akuta
830 risker skapar orimliga problem inom samhällsbyggnadssektorn.

831 Handläggning av spridningstillstånd för flygbilder har just nu 9 månader väntetid innan prövningen
832 kan göras. Ansökningar om att ta del av arkivakter har 10 veckor i handläggningstid, med 10000
833 förfrågningar i kö. Varje dag kommer det 250 nya ansökningar in till lantmäteriet, som mäktar med
834 160 beslut per dag. Vilket leder till att kön växer med 90 ärenden om dagen. Detta under vintern,
835 som är att betrakta som lågsäsong.

836 Lantmäteriets bristande effektivitet bromsar upp samhällsbyggnadsprocessen och hindrar arbetet
837 inom kommuner och hos privata aktörer som är beroende av lantmäteriet.

838 Utöver detta har under 2024 avtalen för hur kommunernas lagstyrda leverans av byggnader,
839 adresser och lägenheter (BAL) och uppdatering av Digitala registerkartan (DRK) sagts upp så att
840 kommunerna inte kunnat leverera samhällsviktiga data. Nya avtal har tagits fram men utan den
841 ersättning som tidigare utgått. Föga förvånande har de flesta kommuner avvisat det nya avtalen.
842 Sammantaget växer en bild fram av en myndighet i djup kris. Något måste göras åt situationen
843

844 Att-satser

845 [3.31.1](#) att Centerpartiet driver på för en genomlysning av verksamheten i syfte att identifiera
846 lantmäteriets brister.

847 [3.31.2](#) att Centerpartiet driver på för en utredning av lantmäteriet där direktiven ska vara att lämna
848 förslag på säkerställs hur lantmäteriet kan hantera data på ett säkert sätt samtidigt som
849 tillgängligheten till samhällsviktiga data.

850 Distriktets yttrande

851 Lantmäteriets verksamhet är central för att hela landet ska kunna växa. Tyvärr brister den servicen i
852 dag. Lantmåteriverksamheter och fastighetsbildning spelar stor roll för samhällsplaneringen och
853 bostadsbyggandet. Modern teknik erbjuder möjligheter att underlätta många processer. Generellt
854 behövs effektiviseringar på området. Centerpartiet har bland annat genom en kommittémotion i
855 riksdagen 2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. lyft frågan om att det ska läggas resurser på
856 framtagande och utveckling av digitala process. Digitala planeringsunderlag måste effektivt kunna
857 användas i efterföljande planprocess. De senaste åren har insatser på nationell nivå gjorts för att
858 lägga grunden för att tekniskt möjliggöra en digitaliserad planering. Centerpartiet anser att detta
859 arbete behöver fortsätta. Öppna data bör vara en tydlig målsättning. Regeringen behöver i närtid
860 återkomma med en tydlig plan för digitalisering och tillgängliggörande av bland annat geodata.
861 Lantmäteriet stängde våren 2024 ner sina digitala tjänster som var kopplade till sitt arkiv. Tidigare
862 hade den tjänsten varit öppen för utlämnade av handlingar utan sekretessprövning. Sedan dess
863 sekretessgranskas varje handling manuellt innan de lämnas ut ur arkivet. Detta har gjort att
864 handläggningstiden är från en vecka och upp till tre månader. Begäran om handlingar kommer in i
865 ett betydligt snabbare tempo än vad Lantmäteriet klarar av. I dag ligger runt 10 000 akter i kö för
866 granskning innan de kan lämnas ut och handläggningstiden är från en vecka och upp till tre månader.

867 Myndigheten har själv genom omplacering av personal försökt kapa köerna. Man har även äskat om
868 mer pengar från regeringen för att kunna utvidga granskningsverksamheten. Distriktsstyrelsen
869 instämmer motionärens slutsatser att verksamheten måste genomlysas och utredas.

870 **3.32 Fler bostäder i växande städer**

871 **Motionsskrivare:** Patrik Buddgård

872

873 Titel

874 Fler bostäder i växande städer

875 Gammalt motionsnummer

876 Stockholms län 4

877 Medskrivare

878 Johan Krogh

879 Område

880 Bostadspolitik och konsumentfrågor

881 Brödtext

882 Sveriges städer lider av en akut bostadsbrist, en bostadsbrist som i rådande lågkonjunktur har blivit
883 allvarigare. Bostadsbristen får stora konsekvenser för samhällsutvecklingen, inte minst gällande
884 tillväxten som är nödvändig för att kunna finansiera välfärden. I flera större städer är bostadsbristen
885 så pass allvarig att studenter väljer andra studieorter och viktiga samhällsbärande yrken som polis,
886 vård och omsorg kan inte rekrytera personal på grund av att det inte går att hitta en bostad till rimlig
887 kostnad.

888

889 Samtidigt som vi ser en allt värre bostadsbrist ser vi en regering som inte lyft ett finger för att lösa
890 bostadsbristen. Svensk bostadspolitik är i behov av stora reformer i syfte att snabba på och förenkla
891 byggandet, sänka kostnaderna och rätta till ett dysfunktionellt hyressystem. Men regeringen saknar
892 helt initiativförmåga och har till synes abdikerat inför den rådande bostadsbristen.

893

894 I denna motion föreslår vi ett antal förslag i syfte att öka och förenkla bostadsbyggandet.

895

896 Korta detaljplaneprocesserna

897 Framtagandet av nya detaljplaner tar ofta flera år och när de är väl antagna av kommunerna
898 fastnar de mer ofta än sällan i långdragna domstolsprocesser. Det här bromsar per definition
899 bostadsbyggandet samtidigt som bostadsutvecklarna investeringsvilja minskar. Planprocesserna
900 behöver kortas och antalet steg minskas. Länsstyrelsens möjlighet att stoppa detaljplaner bör tas
901 bort. Flera frågor kopplade till själva genomförandet av detaljplaner bör kunna utredas parallellt och
902 i samband med bygglovsprövningen, inte minst utifrån perspektivet att nya tekniker ska kunna
903 användas som inte var kända i samband med detaljplaneringen.

904

905 Snabbspår för ändring av befintliga detaljplaner

906 Det behöver bli enklare att konvertera lokaler och kontor till bostäder. Efter pandemin finns ett
907 minskat behov av kontor och idag står många kontor tyvärr tomma. Tyvärr hindrar ofta
908 planbestämmelserna i befintliga detaljplaner konvertering till bostäder och nya planprocesser tar

909 lång tid. Här behövs ett snabbspår som snabbt möjliggör konvertering till bostäder.

910

911 Reformering av hyressystemet

912 I januariavtalet förhandlade Centerpartiet fram en nödvändig reformering av det svenska
913 hyressystemet. Tyvärr föll det förslaget när moderaterna, kristdemokraterna, sverigedemokraterna
914 och vänsterpartiet gjorde gemensam sak och röstade bort Stefan Löfven. Nuvarande regering har
915 inte kommit med några nya förslag på hur den så kallade hyresmarknaden faktiskt ska bli en
916 fungerande marknad. Idag är det mer eller mindre omöjligt att få en hyresrätt i Sveriges storstäder
917 såvida sökanden inte har en kötid på 10 år eller längre medan det i andra europeiska storstäder går
918 att få en hyresrätt på några dagars varsel. Sverige behöver lämna bruksvärderssystemet bakom sig
919 och gå mot ett marknadsanpassat hyressystem där marknadshyror vid nyproduktion är ett första
920 steg. Parallellt är det viktigt att ta fram ett välanpassat bostadsbidrag som säkerställer allas tillgång
921 till en bostad.

922

923 Låt byggaktörerna driva detaljplaner

924 Många kommuner har idag en kö för att ta fram detaljplaner. Detta gör att många byggaktörer
925 tvingas vänta på sina detaljplaner. Ett sätt att komma till bukt med detta är att låta byggaktörerna
926 själva ta ansvar för detaljplaneprocessen och sedan pröva sitt förslag till detaljplan i
927 byggnadsnämnden och kommunfullmäktige. Det skulle avsevärt korta väntetiderna samtidigt som
928 det demokratiska momentet finns kvar.

929

930 Reformera strandskyddet

931 Centerpartiet lyfter med bravur strandskyddet utmaningar och begränsningar vad gäller
932 utvecklingen på landsbygden. Faktum är dock att strandskyddet ställer till med stora utmaningar
933 även i Sveriges städer och begränsar i många fall bostadsutveckling i bra och kollektivtrafiknära
934 lägen. Grundproblemet är ett allt för strikt strandskydd som det är väldigt svårt att få dispens ifrån.
935 Ingen ifrågasätter att det på många platser finns ett behov av strandskydd men nuvarande regler är
936 allt för hårda. Det generella strandskyddet s

937 Att-satser

938 [3.32.1](#) att införa ett snabbspår för detaljplaner som syftar till att ändra befintlig användning till
939 bostäder.

940 [3.32.2](#) att sänka skatten på uthyrning av privatbostäder.

941 [3.32.3](#) att säkerställa att det är möjligt att sätta hyror som täcker kostnaderna för bostaden och ge
942 rimlig ekonomisk kompensation till ägaren.

943 [3.32.4](#) att slopa stämpelskatten i lagfartskostnaden.

944 Distriktets yttrande

945 Distriktsstyrelsen välkomnar denna motion med bra förslag för att underlätta och förenkla byggande
946 och rörlighet på bostadsmarknaden. Flera av förslagen är befintlig politik varpå de inte föreslås att
947 sändas vidare till partistämman. Distriktsstyrelsen föreslår att att-satserna 1, 3, 4, 5, 7, 8, och 9
948 besvaras eftersom de är befintlig politik. Att-sats 2, 6 och 10 är ny politik och distriktsstyrelsen
949 föreslår att de bifalls och skickas vidare till partistämman.

950 **3.33 Motion om att få igång rörligheten på**
951 **bostadsmarknaden**

952 **Motionsskrivare:** Jonas Naddebo

953

954 **Titel**

955 Motion om att få igång rörligheten på bostadsmarknaden

956 **Gammalt motionsnummer**

957 Stockholms stad 14

958 **Medskrivare**

959 Elsa Valeberg och Patrick Amofah

960 **Område**

961 Bostadspolitik och konsumentfrågor

962 **Brödtext**

963 Många äldre bor i privatbostäder som inte längre uppfyller deras behov men som av olika skäl bor
964 kvar i hem som är för stora, för dåligt tillgänglighetsanpassade eller för långt från nära och kära eller
965 samhällsservice. Flera väljer detta självmant, men till de som vill flytta men inte har möjlighet måste
966 det erbjudas stöd. I Stockholms stad har Centerpartiet motionerat om att införa flyttlotsar för äldre,
967 men i många mindre kommuner saknas motsvarande resurser. De ekonomiska incitamenten att sälja
968 sin bostad för att skala ner är små för den som bott länge, och som blir föremål för höga vinstskatter
969 vid försäljning.

970

971 Bostadsbristen åtgärdas inte enbart genom nyproduktion, vi måste även utnyttja det befintliga
972 beståndet mer effektivt och rättvist. Många låter hellre sin bostad stå outnyttjad än att genomgå det
973 regelkrångel som en uthyrning för med sig. Vi välkomnar att regeringen tillsatt en utredning om att
974 underlätta privatuthyrning av bostäder.

975 **Att-satser**

976 [3.33.1](#) att sänka skatter och undanröja hinder som kopplas till försäljning av privatbostäder.

977 [3.33.2](#) att undanröja alla hinder för att underlätta privatuthyrning av bostäder.

978 [3.33.3](#) att främja kommuners möjligheter till flyttlotsar för äldre.

979 **Distriktets yttrande**

980 Distriktsstyrelsens svar:

981 Motionärerna lyfter problem med äldres möjlighet till rörlighet på bostadsmarknaden som påverkar
982 både alla som försöker komma in på bostadsmarknaden och specifikt äldre som vill byta till ett
983 bättre anpassat och/eller mindre boende. Problemen med "flyttskatten" för äldre som vill flytta till
984 ett annat boende efter många år i en bostad, har lyfts av Centerpartiets Senior nätverk, och i länder
985 som Tyskland och Frankrike sänks skatten eller upphör helt efter ett visst antal år. Privatuthyrning av
986 bostäder är ett alternativ, antingen delvis eller helt, för äldre som anser sig ha för stor boyta eller vi
987 ha ett annat typ av boende utan att förlora ägandet. Där är reglerna idag inte anpassade för äldre
988 utan snarare försvårar sådan uthyrning som på ett effektivt sätt ökar utbudet på bostadsmarknaden.

3.34 Motion om en reformerad bostadspolitik

Motionsskrivare: Victor Zhao-Jansson

Titel

Motion om en reformerad bostadspolitik

Gammalt motionsnummer

Uppsala 2

Medskrivare

Område

Bostadspolitik och konsumentfrågor

Brödtext

Sverige lider idag av stora systematiska fel i vår bostadsmarknad. Det är många yngre människor som söker efter sin första bostad utan framgång och många personer med lägre inkomster som hoppas hitta en större hyreslägenhet så att deras barn kan få ett eget rum.

Centerpartiet är ett parti som kan och alltid orkat presentera balanserade förslag på alla politikområden. Centerpartiet bör därför även orka presentera ett balanserat förslag för en förändrad bostadspolitik, och vi borde kunna gå längre än vi tidigare gjort.

Det nuvarande systemet med brukshyror infördes som ett mellansteg från den hyresreglerade marknaden som fördes upp under andra världskriget till en hyresmarknad där vi kunde låta prissättningen för hyresbostäder flyta fritt. Sverige har dock inte orkat genomföra reformer för marknadshyror och effekten har blivit att vi har ett bostadsbestånd som lider av en systematisk brist på hyresbostäder, särskilt så i Sveriges större inflyttningsorter. Detta har nedströmseffekter som skapar problem för hela arbetsmarknaden, vår ekonomi och stora problem med boendesegregation samt bostadsbrist. Därutöver har den nuvarande modellen för hyresbostäder föranlett att vi över decennierna byggt upp enorma förvaltningskulder, då hyresnivåerna många år inte orkar takta med de ökade förvaltningskostnaderna. Bara i allmännyttans hyresbostäder från miljonprojektet så pratar vi om renoveringskulder på över 500 miljarder. Vi har alltså för få hyresbostäder som generellt förvaltas dåligt. Detta är inte ett hållbart system.

Likaså är det lätt att förstå motståndet till en förändring i hyresmarknaden som skulle innebära högre hyror. De som bor i hyresrätter gör det inte sällan för att de ej har råd att köpa bostad. Vi har i ett utbrett utanförskap i Sverige där många är i en pressad situation och det vore inte en god politik att dessa människor ska bära kostnaderna för decennier av en överreglerad marknad. Det blir också extra svårt i detta läge att avreglera hyresmarknaden när vi har en så stor brist, marknadspriserna skulle troligen öka avsevärt. Det är personer med behov av stöd och hjälp eller bara lägre inkomster, som skulle få ännu svårare att få vardagen att gå ihop.

För att driva en balanserad politik krävs det således att staten tar ett större ansvar i att stötta människor och deras bostadssituation. Ska man genomföra övergripande reformer av bostadsmarknaden som kan lösa de systematiska problem som finns, krävs det att man också går mycket längre i de behovstestade stöd som finns, de avdrag som är möjliga och andra åtgärder som kan vidtas för att bördan för boendekostnader på marginalen inte ska öka.

Staten behöver också gå in och ta ett större ansvar för de som är i en särskilt utsatt situation, där den reguljära bostadsmarknaden och de stöd som finns att tillgå inte utgör tillräckligt stöd. Man kan

1032 kalla det vid olika namn, men det vanliga är begreppet är social housing, vilket innebär att staten går
1033 in och bygger bostäder med särskilda inkomstkontrakt för de som har särskilda behov.
1034 Tidigare har Centerpartiet inte vågat gå fullt ut att verka för fri hyressättning och inte heller Social
1035 Housing. Det är dock god tid att vi tar de stegen, för det är vad som är bäst för Sverige.
1036 Därför bör Centerpartiet verka för
1037

1038 Att-satser

1039 [3.34.1](#) att genomdriva en större reform av bostadsmarknaden som inkluderar fri hyressättning och
1040 att staten tar en mer aktiv roll i att stödja de i utsatt boendesituation.

1041 [3.34.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa Social housing.

1042 Distriktets yttrande

1043 Motionären konstaterar att den svenska bostadsmarknaden lider av stora systematiska fel som
1044 bland annat leder till att yngre och många med lägre inkomster har svårt att ta sig fram på
1045 bostadsmarknaden. Vi delar den analysen och ser att ett ändratställningstagande i dessa
1046 sammanhang kan vara en möjlig väg till förbättringar.

1047 **3.35 Motion om att reformera hyressättningssystemet**

1048 **Motionsskrivare:** Jonas Naddebo

1049

1050 Titel

1051 Motion om att reformera hyressättningssystemet

1052 Gammalt motionsnummer

1053 Stockholms stad 13

1054 Medskrivare

1055 Elsa Valeberg och Patrick Amofah

1056 Område

1057 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1058 Brödtext

1059 Det krävs en god samverkan mellan stat, kommuner och byggaktörer för att få fart på
1060 bostadsbyggandet. Samtliga behöver dra sitt strå till stacken, men reformer behövs för att dessutom
1061 göra detta med kalkyler som går ihop.

1062

1063 Ett första steg mot en friare hyresmarknad är att differentierade hyror stegvis införs, samtidigt som
1064 tillgången till en bostad stärks för de grupper som har svårast att klara sig på dagens
1065 bostadsmarknad, i likhet med vad som föreslås i Boverkets rapport Inkluderande bostadsbyggande
1066 med statligt stöd. Vi menar att Socialt hållbara bostäder som fördelas efter behov behövs och kan
1067 tillskapas i nyproduktion.

1068

1069 Det primära incitamentet för privata aktörer att upplåta en andel på 30 % av sina bostäder för
1070 behovstilldelning genom kommunala bostadsförmedlingar är att fri hyressättning kan tillåtas i det
1071 nyproducerade beståndet, och på sikt utöka detta till befintligt bestånd när fler bostäder upplåts för

1072 behovstilldelning.

1073

1074

1075 Att-satser

1076 [3.35.1](#) att tillåta differentierade hyror.

1077 [3.35.2](#) att villkora en differentierad hyressättning med att fastighetsägaren fördelar minst 30 % av
1078 bostäderna till behovsprövade socialt hållbara bostäder.

1079 Distriktets yttrande

1080 Distriktsstyrelsens svar:

1081 Bostadssituationen är svår på många platser i Sverige. Utan bostad är det svårt att få fotfäste i livet
1082 och kunna sköta ett jobb på ett bra sätt. Unga vuxna kan inte flytta hemifrån, kvinnor kan inte lämna
1083 våldsamma relationer och segregation biter sig allt hårdare fast. Centerpartiet är övertygad om att
1084 en fri hyresmarknad är det som skulle vara det bästa, men det utesluter inte att det krävs socialt
1085 hållbara bostäder som ett komplement. Motionären pekar på vikten av att dessa inkluderas i det
1086 vanliga hyres-beståndet. Detta gjordes fram till på 90-talets hyresrättsproduktion där till exempel
1087 kommunala gruppboenden byggdes in i vanliga hyresfastigheter.

1088 Genom att tillåta differentierade hyror, vilket efterfrågats under årtionden, samtidigt som det ställs
1089 krav på att en viss andel går till socialt hållbara bostäder så kan två syf-ten uppnås samtidigt.

1090 **3.36 Motion om statligt stöd för socialt hållbara bostäder**

1091 **Motionsskrivare:** Jonas Naddebo

1092

1093 Titel

1094 Motion om statligt stöd för socialt hållbara bostäder

1095 Gammalt motionsnummer

1096 Stockholms stad 12

1097 Medskrivare

1098 Elsa Valeberg och Patrick Amofah

1099 Område

1100 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1101 Brödtext

1102 Kommunerna står idag helt ensamma med det bostadssociala ansvaret. Fram till 1990-talet var
1103 ansvaret och investeringsfrågan ett delta ansvar mellan stat och kommun. Kommunernas verktyg för
1104 att skapa en socialt hållbar bostadssituation i sin kommun är allmännyttan. Allmännyttan som sedan
1105 2011 ska verka på marknadens villkor vilket innebär att kommunerna har där med det bostadssociala
1106 ansvaret utan kraftfulla verktyg för att på riktigt kunna arbeta med sitt uppdrag.

1107

1108 I bostadsbristens Stockholm och i många andra kommuner runt om i Sverige kan inte unga vuxna
1109 flytta hemifrån, kvinnor kan inte lämna våldsamma relationer och segregation biter sig allt hårdare
1110 fast. Strukturell bostadslöshet blir ett allt större problem både för de enskilda individerna men också
1111 för städers tillväxt och utveckling.

1112
1113 Högern hoppas på marknaden och vänstern kramar hyresgästföreningen och önskar att de kan
1114 bygga bort den strukturella bostadslösheten. Ingen vågar på allvar ta i dessa problem förutom
1115 Centerpartiet som vill ha fri hyressättning i nyproduktion, det skapar visserligen fler hyresrätter men
1116 inte fler billiga bostäder.

1117
1118 Vi anser att kommunerna måste ta sitt ansvar genom att markanvisa för socialt hållbara bostäder i
1119 utbyte mot att byggaktörer då måste tillgängliggöra bostäder med lägre hyror för. Men det räcker
1120 inte, kommunerna kan inte längre stå ensamma med denna stora utmaning. Statskulden är i Sverige
1121 mycket låg men kommunernas belåningsgrad ökar mycket kraftigt. Utmaningarna är många för
1122 Sveriges kommuner och behovet av investeringar i infrastruktur, vatten och avlopp och en välfärd
1123 med kostnader som ökar dramatiskt med demografiförändringarna. Att utöver detta också ensamt
1124 ansvara för bostadsförsörjningen är inte rimligt.

1125
1126 Vi anser därför att statligt stöd för byggande av socialt hållbara bostäder bör arbetas fram. Ett
1127 statligt stöd bör utformas så socialt hållbara bostäder kan tillskapas i fastigheter som i övrigt
1128 omfattas av frihyressättning. Det innebär att ex 30% av aktörens nyproduktion kan vara avsatt till
1129 socialt hållbara bostäder och 70% är det ej, vilket innebär att det statliga stödet enbart ska kopplas
1130 till de socialt hållbara bostäderna. Ambitionen är inte att skapa nya enklaver av enklare, billigare hus
1131 för mindre bemedlade utan att skapa en mix av olika bostäder för att minska segregationen.

1132

1133 Att-satser

1134 [3.36.1](#) att fastighetsägare som bygger, utvecklar och upplåter socialt hållbara bostäder ska
1135 kompenseras för bortfallet i hyresintäkter genom statligt stöd.

1136 Distriktets yttrande

1137 Distriktsstyrelsens svar:

1138 Bostadssituationen är svår på många platser i Sverige. Utan bostad är det svårt att få fotfäste i livet
1139 och kunna sköta ett jobb på ett bra sätt. Unga vuxna kan inte flytta hemifrån, kvinnor kan inte lämna
1140 våldsamma relationer och segregation biter sig allt hårdare fast. Centerpartiet är övertygad om att
1141 en fri hyresmarknad är det som skulle vara det bästa, men det utesluter inte att det krävs socialt
1142 hållbara bostäder som ett komplement. Motionären pekar på vikten av att dessa inkluderas i det
1143 vanliga hyres-beståndet. Detta gjordes fram till på 90-talets hyresrättsproduktion där till exempel
1144 kommunala gruppboenden byggdes in i vanliga hyresfastigheter.

1145 Det är viktigt att villkoren för sociala bostäder utformas så att dessa kontrakt inte går att byta med
1146 andra bostäder eller gäller för en livstid.

1147 **3.37 Motion om bostadskö**

1148 **Motionsskrivare:** Philip Eriksson

1149

1150 Titel

1151 Motion om bostadskö

1152 Gammalt motionsnummer

1153 Göteborg 4

1154 Medskrivare

1155

1156 Område

1157 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1158 Brödtext

1159 För närvarande råder en bostadsbrist som slår extra hårt mot unga och invandrade då de inte ens
1160 haft möjlighet att samla tillräcklig kötid för attraktiva lägen. Detta bidrar till segregation. För att
1161 motverka detta kan istället lottning användas. Används dessutom viktad lottning, baserad på kötid,
1162 så premieras fortfarande lång kötid men på ett sätt som inte utesluter vissa grupper av människor.

1163 Att-satser

1164 [3.37.1](#) att Centerpartiet ska verka för att viktad lottning ska användas som urvalsmetod vid
1165 tilldelning av hyresrätter.

1166 Distriktets yttrande

1167 Motionären lyfter en mycket viktigt ämne som tyvärr diskuteras allt för lite i svensk politik.
1168 Den svenska bostadsmarknaden i allmänhet och hyresmarknaden i synnerhet präglas av
1169 stelbenthet, ineffektivitet och orättvisa. Precis som motionären beskriver orsakar
1170 hyresmarknadens konstruktion boendesegregation. Detta är extra påtagligt i en stad som
1171 vår. Centerpartiet i Göteborg har länge förespråkat för att bygga mer blandat och hitta
1172 lösningar för att bryta boendesegregationen. Motionärens förslag skulle gå i linje med vår
1173 befintliga bostadspolitik.
1174 Den kommunala allmännyttans hyresrätter bör därför fördelas via viktad lottning. Detta
1175 innebär att redan ihopsamlad kötid inte skulle förloras samtidigt som rörligheten kan öka
1176 och bli en del av att bryta bostadssegregationen i Göteborg.

1177 **3.38 Gör det obligatoriskt att anmäla inneboende till** 1178 **hyresvärd respektive BRF**

1179 **Motionsskrivare:** Magnus Persson

1180

1181 Titel

1182 Gör det obligatoriskt att anmäla inneboende till hyresvärd respektive BRF

1183 Gammalt motionsnummer

1184 Stockholms län 3

1185 Medskrivare

1186

1187 Område

1188 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1189 Brödtext

1190 Olovlig andrahandsuthyrning är ett stort problem för hyresvärdar och bostadsrättsförening. För
1191 andrahandsuthyrning av hela lägenheten krävs att man ansöker om tillstånd från hyresvärd
1192 alternativt bostadsrättsförening.

1193
1194 För den som har inneboende, finns däremot ingen skyldighet att meddela att man är flera som bor i
1195 lägenheten, förutom vad gäller folkbokföringen.

1196
1197 Detta leder till en uppenbar möjlighet att fuska. Den som blir påkommen med att olovligen hyra ut i
1198 andra hand påstår gärna att det bara var en inneboende. Möjligheten att komma med sådana
1199 påståenden minskas om man vore skyldig att även anmäla att man har en inneboende. Det innebär
1200 också större möjlighet att ha kontroll över vilka som bor i husen. Kravet ska gälla oavsett om den
1201 inneboende formellt anses skriven i lägenheten (exempelvis för veckopendlare). Det ska vidare vara
1202 en ren anmälningsskyldighet, utan möjlighet för fastighetsägaren att säga nej.

1203

1204 Att-satser

1205 [3.38.1](#) att det görs obligatoriskt att anmäla inneboende till hyresvärd alternativt
1206 bostadsrättsförening, samt vilken del av lägenheten den eller de inneboende disponerar
1207 enskilt.

1208 Distriktets yttrande

1209 Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens problembeskrivning, men har svårt att se hur en
1210 anmälningsplikt skulle minska olovliga andrahandsuthyrningar. Att fuska med detta är möjligt trots
1211 att en anmälan gjorts. Motionen innebär nya ställningstaganden för partiet, varpå föreslår
1212 distriktsstyrelsen att den sänds till partistämman.

1213 **3.39 FN har utlyst 2025 som Kooperationens år.**

1214 **Motionsskrivare:** Åsa Janlöv

1215

1216 Titel

1217 FN har utlyst 2025 som Kooperationens år.

1218 Gammalt motionsnummer

1219 Stockholms stad 4

1220 Medskrivare

1221

1222 Område

1223 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1224 Brödtext

1225 FN har utlyst 2025 som Kooperationens år – ”International Year of Cooperatives”.

1226

1227 Centerpartiet borde därför se extra positivt på att mark i år kan premieras för sökande för
1228 kooperativa bostadsbyggande. När bostadsbyggnation minskat, med fördelar kooperativa
1229 hyresrätter ger hyresgäster och befolkning, där detta kan komma till stånd.

1230

1231 Att-satser
1232 [3.39.1](#) att Centerpartiet vid tilldelning av mark 2025 för bostadsbyggnationer värnar extra för
1233 kooperativa bostadsbyggen i kommuner.

1234 Distriktets yttrande

1235 Distriktsstyrelsens svar:
1236 Centerpartiet i Stockholms stad är positiva till kooperativa bostadsformer. Vi vill bygga blandat och
1237 att alla bostadsområden ska ha en blandning av bostadsstorlekar och upplåtelseformer och stadens
1238 bostadsbestånd ska kompletteras med fler upplåtelseformer såsom ägarlägenheter och kooperativa
1239 boendeformer. Men att peka ut ett visst år som kooperativa bostadsformer ska särbehandlas anser
1240 vi inte vara ett bra arbetssätt, då det kan få stora marginaleffekter och bidra till en rättsosäker
1241 handläggning. Om man som vi vill skapa en blandad stad på riktigt får det som effekt att koope-
1242 rativa bostadsformer får bättre förutsättningar utan att peka ut ett visst år.

1243 [3.40 Motion om en socialt hållbar bostadspolitik](#)

1244 **Motionsskrivare:** Jörgen Dyssvold

1245

1246 Titel

1247 Motion om en socialt hållbar bostadspolitik

1248 Gammalt motionsnummer

1249 Stockholms stad 5

1250 Medskrivare

1251 Peter Lowe, Marko Janicic, Rebecka Gylfe, Claes Nyberg, Christer Eriksson, Anette Nordvall, Saad
1252 Gourrada, Christina Luhr, Hamid Ershad Sarabi, Raisa Lång Velazco

1253 Område

1254 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1255 Brödtext

1256 Detta är en gruppmotion skriven av arbetsgruppen för ett socialt hållbart Stockholm, inlämnad av
1257 Jörgen Dyssvold, ordförande.

1258

1259 Stockholm lider av bostadsbrist och segregation, vilket skapar sociala och ekonomiska utmaningar. Vi
1260 vill göra Stockholm mer socialt hållbart genom att skapa fler boendeformer, öka flexibiliteten i
1261 bostadssystemet och ge lokalsamhällen och kvarter större inflytande över stadsutvecklingen och sin
1262 grannskapsmiljö.

1263

1264 Idé- och kommunikationskoncept:

1265 Från bostadsområden till levnadskvarter: Skapa blandade områden med både bostäder,
1266 arbetsplatser och mötesplatser för att minska segregationen och skapa bättre förutsättningar för
1267 butiker, restauranger och andra näringsidkare att få kunder både dag- och kvällstid.
1268 En stad av, med och för människor: Planera för människors behov snarare än administrativa gränser
1269 och skapa stärkt delaktighet i stadsutvecklingen. Det finns många vinster med att få fler att känna ett
1270 delägarskap i sitt närområde, lokalsamhälle samt samhället och landet i stort.

1271

1272 Konkreta förslag:
1273 Vi föreslår nya boendemodeller såsom timeshare-boenden och mikroboenden (med andra normer
1274 och krav än för andra bostäder, exempelvis för yta, tillgänglighetsanpassning, eget kök, krav på
1275 fönster, bullernormer etc.) för att öka tillgängligheten på bostadsmarknaden.
1276 Vi vill också se en reform av bostadskön (exempelvis kunna behålla köplats och poäng om man
1277 accepterar bostad i område/storlek som inte är ens första- eller andrahands-alternativ) för att
1278 möjliggöra bättre flexibilitet.
1279 Vidare behöver kvarter och lokalsamhörigheter ges större ansvar för gemensamma ytor (exempelvis
1280 kunna bilda en kvarterssamfällighet som kan söka och få begränsad förvaltningsrätt över del av gård,
1281 gata, park eller liknande) för att skapa mer inkluderande och levande stadsdelar.
1282

1283 Att-satser

1284 [3.40.1](#) att föreslå ändrad lagstiftning som möjliggör timeshare-boende där flera personer
1285 (exempelvis två hushåll med fränskild förälder, barn varannan vecka och behov av större/fler
1286 rum bara då) delar på en bostad tidsmässigt.

1287 [3.40.2](#) att föreslå ändrad lagstiftning som öppnar upp för mikroboenden för att göra det billigare
1288 att bo i Stockholm.

1289 [3.40.3](#) att lätta upp normer eller krav för vissa (befintliga eller nya) boendetyper.

1290 [3.40.4](#) att reformera bostadskön för att göra det möjligt att behålla sin plats om man tar en tillfällig
1291 bostad.

1292 [3.40.5](#) att skapa möjligheter för grannar att skapa kvarterssamfälligheter som kan få ansvar för att
1293 utveckla och förvalta gemensamma ytor.

1294 [3.40.6](#) att skapa en kontraktsform för "sociala bostäder" som kan anvisas för ett år i taget, på vissa
1295 villkor (likt studentbostäder), och som inte ger besittningsrätt.

1296 Distriktets yttrande

1297 Distriktsstyrelsens svar:
1298 Boendet är en av ett hushålls största utgifter och behovet av boende varierar mycket under livet.
1299 Hur vi väljer att leva våra liv och genom det förändrar vårt behov av bo-ende har förändrats men
1300 lagstiftning och valmöjligheter på bostadsmarknaden har varit konstanta. Att öka flexibiliteten på
1301 bostadsmarknaden genom olika nya lösningar på boende borde också kunna leda till ett ökat utbud
1302 och ökad rörlighet.
1303 Centerpartiet i Stockholm har under det gångna året tagit fram en bostadspolitisk rapport med åtta
1304 konkreta reformförslag för en mer rättvis och dynamisk bostads-marknad. Det som har fått störts
1305 genomslag är tanken på att avskaffa bostadskön och fördela bostäder efter behov. Vidare skriver vi i
1306 rapporten om det vi kallar socialt håll-bara bostäder, vi föreslår att slå ihop allmännyttan och fördela
1307 dessa efterbehov snarare än rak kötid. Med dessa förslag anser vi att vi gått längre än motionärerna
1308 och föreslår avslag på att-sats 4 och 6 tillförmån för vår mer omfattande förändring av bo-
1309 stadsmarknaden i Stockholm.
1310 I Stockholm har Centerpartiets slagits hårt för det som kallas Business Improvement District (BID)
1311 som är en form av samarbetsorganisation som vanligtvis består av före-tag och fastighetsägare inom
1312 ett specifikt geografiskt område, såsom en stadskärna eller ett affärsdistrikt. Syftet med ett BID är
1313 att förbättra och främja det lokala affärsli-vet samt den allmänna miljön i området. I Sverige kallar vi
1314 det numera för platssam-verkan. Här har fokus alltid varit näringsidkare och fastighetsägare men
1315 givetvis borde det gå att översätta till grannar som vill vara med och skapa en bättre miljö i sitt när-

1316 område.
1317 Läs mer om våra förslag här:
1318 <https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/stockholms->
1319 [stad/startside/nyheter/nyheter/2024-09-10-8-forslag-for-en-mer-rattvis-och-dynamisk-](https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/stockholms-)
1320 [bostadsmarknad-i-stockholm](https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/stockholms-)

1321 **3.41 Motion om avskrivningsregler vid bostadsbyggande**

1322 **Motionsskrivare:** Ulf Jonsson

1323

1324 Titel

1325 Motion om avskrivningsregler vid bostadsbyggande

1326 Gammalt motionsnummer

1327 Värmland 7

1328 Medskrivare

1329

1330 Område

1331 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1332 Brödtext

1333 Bakgrund

1334 Bostadsbyggandet på landsbygd och mindre städer är på en mycket låg nivå. Det är ett problem för
1335 utvecklingen av dessa områden. Det behövs en jämn takt av förnyelse, för att undvika stora
1336 variationer av byggnadskonjunkturen. Nyare bostäder har också mera modern teknik och är på det
1337 sättet mera klimatvänliga.

1338 En hämmande faktor för byggandet är hur avskrivningsregler vid nybyggande är utformade och
1339 hanteras. Direkt vid färdigställandet ska den nya byggnaden värderas. Det blir på mindre orter en
1340 osäker värdering då det inte finns en fungerande lokal marknad för nybyggda bostadsfastigheter.
1341 Värderingen hamnar ofta långt under byggkostnaden. Avskrivningsreglerna medför då att hela det
1342 första årets nedvärdering ska tas som en kostnad för bostadsbolaget. Det gäller både privat och
1343 offentliga bolag. Det medför att nybyggande undviks för att inte skapa bokföringsmässiga
1344 ekonomiska problem i företaget.

1345 En lönsam investering i bostadsbyggande med en normal avskrivningstid på 20-40 år genomförs inte.
1346 För att undvika detta och skapa en sund marknad för bostads byggande bör avskrivningsreglerna
1347 ändras till att de planmässiga avskrivningarna ska årligen belasta företagets resultaträkning.

1348

1349 Att-satser

1350 [3.41.1](#) att Centerpartiet ska verka för att avskrivningsreglerna och deras praxis för
1351 bostadsbyggande ska ändras till att det används planmässiga avskrivningar företagens
1352 resultat och balansräkningar.

1353 Distriktets yttrande

1354 Nuvarande regler hämmar bostadsbyggandet och gör det olönsamt att investera i nya bostäder,
1355 trots att behovet är stort. Vi riskerar att fastna i en situation där bostadsbristen förvärras och där
1356 landsbygden och mindre städer missgynnas i förhållande till större marknader. Därför ställer vi oss

1357 bakom motionen och anser att Centerpartiet bör verka för en förändring av avskrivningsreglerna, så
1358 att bostadsbyggande behandlas mer långsiktigt och inte straffas ekonomiskt vid nyproduktion. Med
1359 planmässiga avskrivningar över tid skulle skapa bättre förutsättningar för att bygga och investera i
1360 bostäder i hela landet. Bifall till motionen och dess att-sats. Motionen skickas vidare till
1361 partistämman.

1362 **3.42 Motion att inför statlig bankgaranti för**
1363 **nyproduktion/renovering av enfamiljshus, där ortprisindex**
1364 **omöjliggör banklån.**

1365 **Motionsskrivare:** Per-Gunnar Andersson

1366

1367 Titel

1368 Motion att inför statlig bankgaranti för nyproduktion/renovering av enfamiljshus, där ortprisindex
1369 omöjliggör banklån.

1370 Gammalt motionsnummer

1371 Halland 2

1372 Medskrivare

1373

1374 Område

1375 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1376 Brödtext

1377 I ett Sverige som har väldigt stora skillnader på marknadsvärdet, av småhus beroende på läget, blir
1378 detta till ett stort problem då banker ofta använder ortens värderingsindex som underlag för att ta
1379 beslutet att bevilja lån för nybyggnation. Det innebär, i praktiken, att det inte byggs några nya hus på
1380 orter där befintliga bostäder har ett lägre marknadsvärde än vad det är rimligt att bygga ett nytt hus
1381 för.

1382 Om det skapas en statlig bankgaranti, som säkerställer den del som överskrider husets faktiska
1383 värde, mot långivaren, så skulle det åter gå att bygga nya hus på dessa platser.

1384 Ett exempel.

1385 I en ort så har äldre hus, med fullgod bostadsstandard ett marknadsvärde av 1,5 miljoner kronor. Ett
1386 nytt hus kostar 4 miljoner kronor. Staten går in och garanterar banken full likvid för att täcka ev.
1387 förlust om något skulle hända.

1388 I de allra flesta fall så skulle detta inte innebära några kostnader för staten.

1389 Men även i en perfekt värld kan det inträffa saker och skulle så ske så kommer huset att säljas till ett
1390 lägre pris än vad lånen är. Eftersom det är ett nytt, modernt, hus så går det att sälja för 2 miljoner
1391 kronor. Bristen, 2 miljoner kronor, täcks av staten.

1392 Husägaren blir inte fri till skulden, utan den övergår till staten i det fall lånegarantin utnyttjas.

1393 Ett hus som kostar 4 miljoner, att bygga, genererar 800 000, i moms, till staten. Det skulle innebära
1394 att tre byggda hus skulle finansiera ett som utnyttjar bankgarantin, om man utgår från
1395 räkneexemplet, för att det ska bli ett nollsummespel. Ett husbygge genererar naturligtvis också andra
1396 skatter samt att ett nytt hus generellt sett är positivt för orten.

1397 Man kan naturligtvis komplettera detta med regler om standard och bostadsyta.

1398 Denna åtgärd skulle även gynna småhusindustrin och lokala hantverkare i tider med minskad
1399 byggnation.

1400 Samma regler bör även gälla renovering av småhus.

1401

1402 Att-satser

1403 [3.42.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds hur en statlig bankgaranti för nybyggnation, och
1404 renovering, av småhus, på sådana ställen där ortens lägre bostadsvärdesindex omöjliggör
1405 detta i, skulle kunna utformas och att en sådan statlig bankgaranti införs.

1406 Distriktets yttrande

1407 Motionären belyser ett problem att alltför få nya hus byggs eller renoveras på landsbygden eftersom
1408 bankerna ofta använder ortens värderingsindex som underlag för att ta beslut att bevilja eller neka
1409 lån för renovering eller nybyggnation. Därför behövs en statlig garanti som säkerställer den del som
1410 överskrider husets faktiska värde. Motionären föreslår att i det fall huset säljs till ett lägre pris än vad
1411 lånen är, ska husägarens skuld gå över från banken till staten, om husägaren vill nyttja garantin. Det
1412 är en viktig fråga för Centerpartiet att människor ska kunna välja var de vill bo. Möjligheten att
1413 renovera befintliga eller bygga nya bostäder skapar arbetstillfällen och förutsättningar för att bevara
1414 och utveckla service på landsbygden. Centerpartiet är positivt till att utreda och införa någon form
1415 av statlig bankgaranti eller lånegaranti för att stödja nybyggnation och renovering av småhus på
1416 landsbygden, särskilt där ortens lägre bostadsvärdesindex försvårar detta. Det är viktigt att
1417 stödformerna ska vara välriktade så att de inte snedvrider konkurrensen och inte innebär för stora
1418 risker för exempelvis ekonomiskt utsatta kommuner. Centerpartiet har även flera andra förslag för
1419 att stödja byggnation på landsbygden. Frågan har tidigare behandlats vid partistämman 2023. Då
1420 beslutade stämman att anse motionen vara besvarad, vilket betyder att partiet redan har en politik i
1421 linje med motionens intentioner. Motionären föreslår ingen ny inriktning i frågan och därför ska
1422 motionen inte sändas vidare till partistämman. DS FÖRESLÅR STÄMMAN BESLUTA att motionen ska
1423 vara besvarad.

1424 [3.43 Fler bostäder på landsbygden](#)

1425 **Motionsskrivare:** Helena Andersson

1426

1427 Titel

1428 Fler bostäder på landsbygden

1429 Gammalt motionsnummer

1430 Halland 17

1431 Medskrivare

1432 Christian Persson, Elisabeth Agerbjer

1433 Område

1434 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1435 Brödtext

1436 Återkommande har vi i Sverige utrett landsbygdspolitiken. På olika sätt har förslag presenterats för
1437 att bidra till att befolkningen på landsbygden ökar. Ett kritiskt område som idag hämmar utveckling
1438 är förslag på hur vi ska få fler bostäder. Bankernas regelverk är ett hinder. Nybyggnation av en- och

1439 flerfamiljshus på landsbygd möter problem både med finansiering inför- och värdering efter
1440 byggnation, vilket håller tillbaka utvecklingen och skapar orättvisa villkor då det kräver en högre
1441 egen insats från de aktörer eller individer som vill bygga om man jämför med i stadsmiljö. Ett
1442 nybyggt hus i landsbygd kostar i stort sett lika mycket som i tätort eller stad. Men finansinstituten är
1443 tveksamma till att finansiera på grund av osäkra värden vid en eventuell försäljning i närtid.
1444 För oss i Centerpartiet så är det självklart att hela landet behöver tillväxt och för landsbygden
1445 innebär detta fler bostäder både villor och flerfamiljshus för att fler ska kunna bo kvar eller flytta in.
1446 Idag är detta inte möjligt utan stor egen insats för att möta den finansiering som bankerna erbjuder.
1447 Detta gäller både privata och offentliga byggprojekt.
1448 Ska vi få till en ökad rättvisa med fler möjligheter till byggnation på våra landsbygder och i
1449 landsbygdens tätorter krävs insatser från staten. Vårt förslag är att staten erbjuder en statlig
1450 lånegaranti som möter upp bankfinansieringen på den del som överstiger den marknadsvärdering
1451 som finns på respektive ort. Detta skulle bidra till att bankerna skulle kunna finansiera fler
1452 nybyggnationer av en- och flerfamiljshus på landsbygden. Den statliga bankgarantin skulle finnas
1453 kvar fram till marknadsvärde och belåning möttes. Detta skulle bidra till utveckling genom att
1454 nybyggnationen skulle öka på landsbygden.

1456 Att-satser

1457 [3.43.1](#) att en statlig lånegaranti införs för byggnation av en- och flerfamiljs fastigheter på Sveriges
1458 landsbygder.

1459 Distriktets yttrande

1460 Motionärerna lyfter behovet av tillväxt i hela landet, även på landsbygden och pekar på problemen
1461 med att få finansiering för att bygga både villor och flerfamiljshus på landsbygden och i mindre
1462 tätorter. För att fler ska kunna bo på landsbygden föreslår motionärerna en statlig lånegaranti.
1463 Centerpartiet har en bred ansats för att stödja byggnation på landsbygden, med fokus på att minska
1464 byråkratin, underlätta finansieringen och skapa mer flexibla regelverk. Det är en viktig fråga för
1465 Centerpartiet att människor ska kunna bo på landsbygden. Möjligheten att renovera befintliga och
1466 bygga nya bostäder skapar arbetstillfällen och förutsättningar för att bevara och utveckla service.
1467 Det omvända innebär risken att landsbygden avfolkas och att servicen försvinner. Centerpartiet är
1468 positivt till att utreda och införa någon form av statlig bankgaranti eller lånegaranti för att stödja
1469 nybyggnation och renovering av småhus på landsbygden, särskilt där ortens lägre
1470 bostadsvärdesindex försvårar detta. Det är viktigt att stödformerna ska vara välriktade så att de inte
1471 snedvrider konkurrensen och inte innebär för stora risker för exempelvis ekonomiskt utsatta
1472 kommuner. Centerpartiet har även flera andra förslag för att stödja byggnation på landsbygden.
1473 Frågan har tidigare behandlats vid partistämman 2023. Då beslutade stämman att anse motionen
1474 vara besvarad, vilket betyder att partiet redan har en politik i linje med motionens intentioner.
1475 Motionärerna föreslår ingen ny inriktning i frågan och därför ska motionen inte sändas vidare till
1476 partistämman. DS FÖRESLÅR STÄMMAN BESLUTA att motionen ska vara besvarad

1477 **3.44 Om bättre förutsättningar för att hela Sverige ska leva**

1478 **Motionsskrivare:** Faraah Mohamud

1479

1480 Titel

1481 Om bättre förutsättningar för att hela Sverige ska leva

1482 Gammalt motionsnummer

1483 Fyrbodal 12

1484 Medskrivare

1485

1486

1487 Område

1488 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1489 Brödtext

1490 För att hela Sverige ska kunna leva och utvecklas krävs starkare förutsättningar för landsbygd och
1491 glesbygd. Idag står många mindre orter och landsbygdsområden inför utmaningar som avfolkning,
1492 brist på arbetstillfällen, begränsad service och dålig infrastruktur. Samtidigt finns en stor potential i
1493 dessa områden när det gäller företagande, naturturism, hållbart jord- och skogsbruk samt lokal
1494 kultur och samhällsengagemang.

1495

1496 För att skapa livskraftiga och attraktiva lokalsamhällen krävs konkreta politiska åtgärder som:

1497

1498 Stärker näringslivet och skapar jobb genom riktade stöd och incitament för småföretag och
1499 landsbygdsföretag inom exempelvis gröna näringar, turism och digital innovation.

1500 Förbättrar infrastrukturen genom statliga investeringar i bredbandsutbyggnad och kollektivtrafik,
1501 samt ökade resurser till vägunderhåll i glesbygd.

1502 Säkerställer tillgång till samhällsservice genom lagstadgade krav på närvaro av skolor, vårdcentraler
1503 och samhällsservice i glesbygd.

1504 Främjar bostadsbyggande och boendemiljöer genom subventionerade byggnadskostnader och
1505 förenklade regler för bygglov på landsbygden.

1506 Ger lika möjligheter att köpa bostad med bolån genom att införa statliga kreditgarantier för bolån i
1507 områden med låg marknadsvärdering.

1508 Behov av rättvisare bostadspolitik

1509 Enligt Hela Sverige ska levas Balansrapport om Bostäder görs en stor del av investeringarna och
1510 satsningarna kring storstäder och större städer. Investeringsstödet för byggandet av hyreslägenheter
1511 har fungerat någorlunda väl, men behöver utvecklas. Idag går 75 procent av hyresstödet till
1512 storstäder, medan övriga Sverige får dela på resterande 25 procent. Dessutom får storstäderna stöd
1513 för en högre produktionskostnad, vilket ytterligare förstärker skillnaderna mellan stad och land.

1514

1515 I två statliga utredningar – Landsbygdskommittén, där samtliga partier var överens, och
1516 Kommunutredningen – har det föreslagits ett landsbygdslån för att underlätta bostadsbyggande på
1517 landsbygden. Trots bred politisk enighet har ingen åtgärd ännu vidtagits för att genomföra detta
1518 förslag.

1519

1520 För att säkerställa likvärdiga möjligheter att bo och leva i hela Sverige behöver bostadspolitiken
1521 reformeras. Genom att införa landsbygdslån och justera hyresstödet kan vi minska ojämlikheten och
1522 främja bostadsbyggande även utanför storstäderna. Konkreta politiska åtgärder
1523 Inför riktade företagsstöd och skattereduktioner för företag inom gröna näringar, turism och digital
1524 innovation på landsbygden.

1525 Statlig bredbandsutbyggnad för att säkerställa snabb och stabil internetuppkoppling i alla delar av
1526 landet.

1527 Öka statsbidragen för kollektivtrafik och vägunderhåll i glesbygdsområden.
1528 Lagstadga om närvaro av grundläggande samhällsservice såsom skolor och vårdcentraler i glesbygd.
1529 Inför statliga kreditgarantier för bolån i områden med låg marknadsvärdering för att möjliggöra
1530 bostadsköp på landsbygden.
1531 Reformera investeringsstödet för hyreslägenheter så att det fördelas mer rättvist mellan storstäder
1532 och landsbygd.
1533 Inför ett landsbygdslån enligt förslagen från Landsbygdskommittén och Kommunutredningen för att
1534 stimulera bostadsbyggande på landsbygden.
1535 Subventionera byggkostnader och förenkla bygglovsprocessen för nybyggnation på landsbygden.

1536 Att-satser

1537 [3.44.1](#) att införa statliga kreditgarantier för bolån i områden med låg marknadsvärdering
1538 [3.44.2](#) att reformera investeringsstödet för hyreslägenheter så att det fördelas mer rättvist mellan
1539 storstäder och landsbygd.

1540 Distriktets yttrande

1541 Centerpartiet har länge drivit på för att sänka kostnader och skatter för företag, särskilt på
1542 landsbygden. Vi ser behovet av riktade insatser för företag inom gröna näringar, turism och digital
1543 innovation, då dessa sektorer har stor potential att bidra till hållbar tillväxt och fler arbetstillfällen i
1544 gles- och landsbygd. Därför bifaller vi denna att-sats.
1545 Vi anser att bostadsmarknaden i hela Sverige behöver fungera bättre, och vi har tidigare föreslagit
1546 åtgärder för att stimulera bostadsbyggande och öka kreditmöjligheterna i områden med låga
1547 marknadsvärden. Vi ser positivt på statliga kreditgarantier som ett verktyg för att fler ska kunna bo
1548 och verka i hela landet och bifaller därför denna att-sats.
1549 Vid Centerpartiets partistämma 2023 beslutades att investeringsstödet ska riktas till
1550 bostadsbyggande i landsbygdskommuner. Vi har även föreslagit ett landsbygdslån i vår
1551 budgetmotion för 2025 för att ytterligare stärka bostadsbyggandet utanför storstäderna. Då
1552 motionens förslag ligger i linje med vår politik bifaller vi att-satsen.
1553 Centerpartiet har redan tydliga förslag för bredbandsutbyggnad, särskilt i landsbygd och glesbygd. Vi
1554 driver även på för en digital allemansrätt och ser IT-infrastruktur som en del av Sveriges
1555 transportsystem. Då detta redan ingår i vår politik och budgetmotion anses att-satsen vara besvarad.
1556 Centerpartiets budgetförslag för 2025 har vi föreslagit en ökning av infrastruktursatsningar med
1557 1000 miljoner kronor. Detta inkluderar vägunderhåll, upphandlad trafik och järnväg. Vi har även lyft
1558 att Trafikverket ska säkerställa att enskilda vägar håller god standard och bärighet. Då detta redan är
1559 en del av vår politik anses att-satsen vara besvarad.
1560 Vi delar motionens ambition att grundläggande samhällsservice ska finnas i hela landet. Vi driver
1561 dock redan idag en politik för tillgång till skolor och vårdcentraler på landsbygden. Därför anser vi att
1562 frågan redan är besvarad genom vår befintliga politik.
1563 Centerpartiet har redan föreslagit ett landsbygdslån i vår budgetmotion för 2025, vilket ligger helt i
1564 linje med motionens förslag. Då vi redan arbetar för detta anser vi att frågan är besvarad.

1565 [3.45 Motion gällande modernisering av jordabalken](#)

1566 **Motionsskrivare:** Tobias Bernhardsson

1567

1568 Titel

1569 Motion gällande modernisering av jordabalken

1570 Gammalt motionsnummer

1571 Fyrbodal 13

1572 Medskrivare

1573 Kenny Tinmark

1574 Område

1575 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1576 Brödtext

1577 Behövs en ordentlig genomgång av Jordabalken då den behöver förenklas och moderniseras. Laga
1578 skiftet och andra liknande fördelningar av mark för över 100 år sedan och längre tillbaka i tiden
1579 sätter ännu sina spår i landskapet och kan inte anses vara ändamålsenliga i alla fall. Äldre
1580 samfälligheter som inte finns registrerade någonstans kan utgöra en otidsenlig hämsko för
1581 utvecklingen i landet. Dessa äldre och inaktiva samfälligheter behöver enklare kunna upplösas. Det
1582 behöver även ses över om en del befintliga skiften på smidigare sätt kan byta ägare för bättre
1583 möjligheter för att kunna bruka fastigheter. Detta borde kunna göras via dator, med en enklare
1584 lantmäteriförrättning. Vidare behövs förenklningar för att bidra till en levande landsbygd för att
1585 kommande generationer ska kunna bo kvar. Idag finns krav om viss tillväxt och storlek på fastigheter
1586 för att de ska kunna bildas. Detta omöjliggör ofta delning av fastigheter det ändå ej går att leva på
1587 från början, storleksmässigt. Det behövs översyn av prissättning och handläggningstider också så
1588 lantmäteriförrättningar kan göras smidigare, snabbare och billigare.
1589 Med anledning av ovan yrkar vi:

1590

1591 Att-satser

1592 [3.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur Jordabalken kan moderniseras och förenklas.

1593 [3.45.2](#) att Centerpartiet verkar för att utreda hur gamla och inaktuella samfälligheter. enklare kan
1594 upplösas samt hur enklare lantmäteriförrättningar kan införas för vissa ärenden.

1595 [3.45.3](#) att Centerpartiet tar ställning för att ta bort "tillväxtkravet" vid bildandet av nya fastigheter
1596 för att främja en levande landsbygd.

1597 [3.45.4](#) att Centerpartiet verkar för rimligare handläggningstider och prissättning gällande
1598 lantmäteriförrättningar i syfte att kunna tids- respektive kostnadseffektivisera.

1599 Distriktets yttrande

1600 Centerpartiet har länge drivit frågan om att modernisera och förenkla regelverket för mark- och
1601 fastighetsrätt. Vi ser ett behov av att anpassa Jordabalken till dagens samhällsutveckling, särskilt för
1602 att underlätta för fastighetsägare, lantbrukare och boende på landsbygden.

1603 Distriktsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att utreda hur Jordabalken kan moderniseras och
1604 förenklas. Ett tydligare och mer lättillgängligt regelverk kan bidra till ökad rättssäkerhet och minskad
1605 byråkrati.

1606 Det är viktigt att säkerställa att gamla och inaktuella samfälligheter kan upplösas på ett smidigt sätt
1607 samt att förenkla vissa lantmäteriförrättningar. En mer flexibel och effektiv hantering gynnar både
1608 fastighetsägare och samhällsutvecklingen i stort.

1609 Centerpartiet anser att "tillväxtkravet" vid bildandet av nya fastigheter kan vara ett hinder för en
1610 levande landsbygd. Att ta bort detta krav kan bidra till att fler kan bosätta sig och verka på
1611 landsbygden, vilket stärker den lokala utvecklingen.

1612 Att-sats 13.4 berör frågor där Centerpartiet redan driver politik för kortare handläggningstider och
1613 rimligare prissättning inom lantmäteriet. Därför anser vi att motionen delvis är tillgodosedd i denna
1614 del.

1615 3.46 Se över kraven i plan- och bygglagen för att öka 1616 byggandet av flerfamiljsbostäder på landsbygden

1617 **Motionsskrivare:** Andreas Pettersson

1618

1619 Titel

1620 Se över kraven i plan- och bygglagen för att öka byggandet av flerfamiljsbostäder på landsbygden

1621 Gammalt motionsnummer

1622 Värmland 1

1623 Medskrivare

1624 Marie Högvist

1625 Område

1626 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1627 Brödtext

1628 Det är viktigt att det byggs bostäder på landsbygden. När fler vill bygga på landsbygden får det
1629 många positiva effekter för lokalsamhället.

1630

1631 När man bygger bostäder idag så finns det mycket att förhålla sig till. Förutom krav från exempelvis
1632 plan- och bygglagen finns också ekonomiska krav. Om inte entreprenören kan finansiera projektet
1633 med egna medel, utan behöver låna via något finansinstitut, så ställer finansiären krav på
1634 egenfinansiering på ca 40%. Hade byggandet istället skett i en större tätort med högre
1635 marknadsvärde kan projektet belånas betydligt högre.

1636

1637 Det här gör det svårt för entreprenörer att kunna bygga på landsbygden, vilket vi tycker är djupt
1638 bekymmersamt. Centerpartiet behöver underlätta för att fler ska kunna bygga, framför allt
1639 flerfamiljsbostäder, på landsbygden.

1640

1641 Ett incitament skulle kunna vara att justera ner kraven i plan- och bygglagen för den som bygger på
1642 landsbygden, vilket kan göra att byggkostnaden blir lägre gentemot om fastigheten varit i en tätort.
1643 Att exempelvis bygga utifrån ett tillgänglighetsperspektiv är kostsamt. Här kan kraven justeras så att
1644 exempelvis hiss, HWC, samt asfaltsytor tas bort som krav för att ge incitament till sänkning av
1645 byggkostnaden och möjliggöra att byggandet blir en verklighet. Krav som kan riskera liv och hälsa,
1646 såsom brandsäkerhet, ska förstås inte minskas.

1647 Se också över kraven kring energieffektivitet, för att kunna möjliggöra byggnation, och att kunna
1648 ersätta energieffektivitet med andra hållbara aspekter.

1649 Att-satser

1650 3.46.1 att Centerpartiet arbetar för en differentierad plan och bygglag, utifrån landsbygds- och
1651 stadsperspektiv

1652 [3.46.2](#) att Centerpartiet ställer sig bakom en översyn av plan och bygglagen för att se över vilka
1653 delar som kan justeras för att minska kostnadsdrivande krav som ej riskerar liv och hälsa.

1654 [3.46.3](#) att Centerpartiet ställer sig bakom att kunna sänka kraven om energieffektivitet i plan och
1655 bygglagen kopplat till landsbygdsperspektiv.

1656 Distriktets yttrande

1657 Centerpartiet vill ha enklare regler för allt bostadsbyggande – oavsett plats. Såväl i stad som på land
1658 finns det regler och begränsningar som hindrar utvecklingen. Distriktsstyrelsen anser dock att det
1659 finns skäl att utreda möjligheter till att differentiera mellan stad och land. Detta finns ju i andra
1660 sammanhang, exempelvis finns verktyget LIS för att etablera bostäder i strandnära lägen på
1661 landsbygden. Bifall till motionen och dess attsatser. Motionen skickas vidare till partistämman.

1662 [3.47 Möjlighet att detaljplanera för bostäder med krav på](#) 1663 [permanentboende](#)

1664 **Motionsskrivare:** Jonas Rask-Samuelsson

1665

1666 Titel

1667 Möjlighet att detaljplanera för bostäder med krav på permanentboende

1668 Gammalt motionsnummer

1669 Gävleborg 1

1670 Medskrivare

1671 Daniel Danielsson

1672 Område

1673 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1674 Brödtext

1675 Bakgrund

1676 I många attraktiva områden, särskilt i kust- och fjällkommuner, där turism och besöksnäring är en av
1677 de dominerande näringsgrenarna finns en växande utmaning för kommunen att planera för
1678 permanentboende. När område blir populära blir vanliga villor och andra bostäder
1679 spekulationsobjekt och köps för att via AirBnB eller någon liknande tjänst hyras ut. I andra fall blir
1680 permanentthus nyttjade som fritidshus men endast under korta perioder av året och är tomma
1681 resten.

1682

1683 Det blir svårt för en kommun att i dessa områden långsiktigt säkerställa god samhällsplanering
1684 och bygga kommunal service såsom förskolor, skolor, aktivitetsanläggningar och infrastruktur. Helst
1685 ska dessa funktioner finnas samlade och i direkt närhet till de invånare som permanent bor i
1686 lokalsamhället. Med en planeringshorisont på 15 år eller längre kan undanträngningen från
1687 besöksnäringen göra att inga kommuninvånare har råd att bo kvar i närheten av den offentliga
1688 servicen och nya kostnader uppstår därmed för kommunen. Samma problematik finns när det gäller
1689 bostäder för permanentboende och därmed arbetskraft till näringslivet och det offentliga. Detta
1690 påverkar lokalbefolkningens möjligheter att bo och arbeta i sina hemkommuner och företag och det
1691 offentliga möjlighet att verka på plats, i sin tur kan detta leda till avfolkning och svårigheter att
1692 upprätthålla service och näringsliv men kanske framförallt försvinner möjligheterna för tillväxt och

1693 ett gott näringsliv i ett levande lokalsamhälle.

1694

1695 Exempel på lösningar finns att finna i både Europa men också i Canada. I Canada har "Whistler
1696 housing" (<https://whistlerhousing.ca/>) utgjort en modell i över 50 år för att säkra LAGOMT DYRA
1697 både hyresrätter, bostadsrätter och fastigheter för permanent boende. Där har kraven varit att
1698 minst en i hushållet är folkbokförd på fastigheten. En kommun har i dag begränsade möjligheter att
1699 styra detta genom planläggning eller bostadsköer. Men genom förändring av plan- och bygglagen
1700 som möjliggör detaljplaner där bostäder får uppföras endast för permanentboende och med någon
1701 form av krav på folkbokföring skulle ge kommunerna ett viktigt verktyg för att säkerställa en
1702 fungerande bostadsmarknad.

1703

1704 Motivering

1705 En förändring av lagstiftningen skulle ge kommuner bättre verktyg att säkerställa tillgången på
1706 bostäder för lokalbefolkningen och att arbeta med en hållbar samhällsplanering. Utformningen av
1707 regleringen bör vara flexibel för att undvika onödiga hinder för fastighetsägare. Liknande regler finns
1708 redan i flera andra europeiska länder och har visat sig vara ett effektivt sätt att stärka lokalsamhällen
1709 och motverka bostadsbrist.

1710

1711 Att-satser

1712 [3.47.1](#) att Centerpartiet ska verka för att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet
1713 att i detaljplan reglera att vissa bostäder endast får användas för permanentboende med
1714 någon form av krav på folkbokföring i bostaden.

1715 Distriktets yttrande

1716 Distriktsstyrelsen anser att motionen lyfter en viktig fråga som berör möjligheten för kommuner att
1717 planera långsiktigt och säkerställa bostäder för lokalbefolkningen. I många attraktiva områden,
1718 särskilt i kust- och fjällkommuner, leder efterfrågan på fritidsboenden och korttidsuthyrning till att
1719 permanentboende trängs undan. Detta kan i sin tur påverka tillgången på arbetskraft,
1720 samhällsservice och det lokala näringslivet.
1721 Centerpartiet har sedan tidigare en politik som syftar till att stärka lokalsamhällen och främja hållbar
1722 samhällsplanering. Motionen innebär dock ett nytt ställningstagande genom förslaget att ändra
1723 plan- och bygglagen för att ge kommuner rätt att i detaljplan reglera att bostäder endast får
1724 användas för permanentboende med krav på folkbokföring. Detta skulle ge kommunerna ett verktyg
1725 för att motverka spekulation och säkerställa att bostäder används av dem som lever och verkar i
1726 området. Erfarenheter från bland annat Kanada och flera europeiska länder visar att liknande regler
1727 kan vara effektiva för att upprätthålla levande lokalsamhällen.
1728 Då förslaget innebär en förändring av befintlig lagstiftning och därmed utgör ett nytt
1729 ställningstagande för Centerpartiet, föreslår distriktsstyrelsen att motionen bifalles och sänds vidare
1730 till partistämman för vidare behandling.

1731 **3.48 Motion om möjlighet att detaljplanera för bostäder med** 1732 **krav på permanentboende**

1733 **Motionsskrivare:** Lena Kjellsson

1734

1735	Titel
1736	Motion om möjlighet att detaljplanera för bostäder med krav på permanentboende
1737	Gammalt motionsnummer
1738	Jämtland 14
1739	Medskrivare
1740	
1741	Område
1742	Bostadspolitik och konsumentfrågor
1743	Brödtext
1744	Bakgrund
1745	I många attraktiva områden, särskilt i kust- och fjällkommuner, ser vi en växande utmaning där
1746	bostäder köps upp som fritidshus eller för korttidsuthyrning, vilket gör det svårt för kommuner att
1747	säkerställa att det finns tillräckligt med bostäder för permanentboende. Detta påverkar
1748	lokalbefolkningens möjligheter att bo och arbeta i sina hemkommuner samt försvårar arbetet med
1749	inflyttning, vilket i sin tur kan leda till avfolkning och svårigheter att upprätthålla service och
1750	näringsliv. Kommuner har i dag begränsade möjligheter att styra över denna utveckling genom
1751	planläggning. En förändring av plan- och bygglagen som möjliggör detaljplaner där bostäder får
1752	uppföras endast för permanentboende skulle ge kommunerna ett viktigt verktyg för att säkerställa
1753	en fungerande bostadsmarknad.
1754	
1755	Motivering
1756	En förändring av lagstiftningen skulle ge kommuner bättre verktyg att säkerställa tillgången till
1757	bostäder för befintliga och blivande invånare. Samtidigt bör utformningen av regleringen vara
1758	flexibel för att undvika onödiga hinder för fastighetsägare. Liknande regler finns redan i flera andra
1759	europiska länder och har visat sig vara ett effektivt sätt att stärka lokalsamhällen och motverka
1760	bostadsbrist.
1761	
1762	Att-satser
1763	3.48.1 att plan- och bygglagen ändras så att kommuner får möjlighet att i detaljplan reglera att
1764	vissa bostäder endast får användas för permanentboende.
1765	3.48.2 att en sådan reglering utformas på ett sätt som möjliggör undantag vid särskilda
1766	omständigheter, exempelvis för fastighetsägare som under en begränsad period inte kan
1767	nyttja bostaden själva.
1768	Distriktets yttrande
1769	Distriktsstyrelsen håller med motionären om den problematik som anføres och ser inte heller att
1770	partiet har någon befintlig politik i den riktning som motionären anför. Vi tror att det vore klokt att
1771	göra det möjligt att detaljplanera för bostäder för permanentboende då konkurrensen om bostäder
1772	inte minst på orter med mycket omfattande besöksnäring kan göra det svårt att finna balansen
1773	mellan boendeformer i kommunernas samhällsplanering. En lösning skulle helt klart kunna vara
1774	denna möjlighet.

1775 **3.49 Motion om ödehus**

1776 **Motionsskrivare:** Sara Sjödal

1777

1778 **Titel**

1779 Motion om ödehus

1780 **Gammalt motionsnummer**

1781 Uppsala 4

1782 **Medskrivare**

1783

1784 **Område**

1785 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1786 **Brödtext**

1787 Ödehus kan vara vackra ruckel med enorm potential om tillgång till obegränsade resurser i form av
1788 tid och pengar finns. Men ödehus kan också vara helt vanliga bostadshus på landsbygden som
1789 numera fungerar som fritidshus. Förr var fritidshus lika med en masonitbarack som besöktes
1790 sommartid. Idag är många fritidshus åretruntrustade. Det är inte heller ovanligt att bostäder på
1791 landsbygden tjänar som fritidsboende idag men så sent som förra generationen var åretruntboende.
1792 Att många väljer att investera tid, pengar, engagemang och kärlek till bygden kopplat till sitt
1793 fritidshus är fantastiskt. Baksidan är dock att uppköpta eller ärvda fastigheter på landsbygden som
1794 går från åretruntboende till enbart ferieboende riskerar bli en omöjliggörare för den fasta servicen
1795 på orten så som exempel livsmedelsbutik, förskola och skola.

1796

1797 Det kommunekonomiska perspektivet är tydligt, ödehus ger urholkat skatteunderlag för att
1798 upprätthålla den kommunala servicen och lokalsamhället. Därför är det ett alternativ att den
1799 kommunala fastighetsavgiften är högre för bostadsfastigheter där det saknas någon som är skriven
1800 på fastigheten än för fastigheter med minst en skriven. Nivån på skillnaden mellan ödehus och
1801 bebodda bostadshus i kommunal fastighetsavgift behöver troligtvis utredas vidare. En ökad avgift för
1802 ödehus skulle tjäna som incitament för fastboende respektive rendera ökade möjligheter att
1803 bibehålla och utveckla lokal service.

1804 **Att-satser**

1805 [3.49.1](#) att Centerpartiet verkar för att fastigheter med bostadshus utan någon skriven person på
1806 fastigheten beläggs med en högre kommunal fastighetsavgift.

1807 **Distriktets yttrande**

1808 Motionären tar upp problemet med att hus där ingen är mantalsskriven ofta är fastigheter som
1809 håller hög standard och borde kunna vara permanentbostäder, istället för att som nu vara fritidshus
1810 och ofta stå outnyttjade stora delar av året. Ur ett kommunalekonomiskt perspektiv är det givetvis
1811 bäst om de som vistas i en kommun också är med som skattebetalare och hjälper till med
1812 finansiering av de kommungemensamma åtagandena. Motionären tar upp problemet med att hus
1813 där ingen är mantalsskriven ofta är fastigheter som håller hög standard och borde kunna vara
1814 permanentbostäder, istället för att som nu vara fritidshus och ofta stå outnyttjade stora delar av
1815 året. Ur ett kommunalekonomiskt perspektiv är det givetvis bäst om de som vistas i en kommun
1816 också är med som skattebetalare och hjälper till med finansiering av de kommungemensamma

1817 åtagandena. Vi delar motionärens grundsyn att hus med permanentstandard är en resurs som ofta
1818 inte nyttjas fullt ut men är lite tveksamma till motionens rubrik "ödehus". En differentierad
1819 fastighetsavgift skulle kunna bli ett incitament att öka permanentbosättning i kommuner med
1820 många underutnyttjade fastigheter.

3.50 Motion enskilda avlopp i en osäker omvärld

Motionsskrivare: Martin Joelsson

Titel

Motion enskilda avlopp i en osäker omvärld

Gammalt motionsnummer

Kalmar 31

Medskrivare

Område

Bostadspolitik och konsumentfrågor

Brödtext

I Sverige finns idag ca 1,2 miljoner egna brunnar samt ca 700 000 enskilda avloppsanläggningar.
Företrädesvis finns dessa utanför storstäderna och är vanliga inslag på landsbygden. I Kalmar län
t.ex. fanns det enligt statistik från scb ca 24 000 hushåll med enskilt vatten år 2022. Dessa enskilda
anläggningar ska skötas och ombesörjas av fastighetsägare med kommunen som kontrollant för
kvalité enligt gällande lagstiftning. Dessvärre har det sedan många år pågått en systematisk
avveckling av de enskilda va-anläggningarna till förmån för de kommunala lösningarna inom ramen
för deras olika va-planer och dess verksamhetsområden. Detta får till följd att en enskild
fastighetsägare kan drabbas mycket hårt ekonomiskt i händelse av nytt verksamhetsområde
upprättas. Då är det ingen fråga "om" man som fastighetsägare vill ansluta sig till kollektivet utan att
du "ska" ansluta dig. Detta kan i många fall vara helt onödigt beroende på hur den enskilda
anläggningen ser ut och sköts. Nyligen släpptes regeringens utredning SOU 2024:82 om ökad va-
beredskap och tyvärr ser vi återigen att de enskilda va-anläggningarna negligeras och att inga förslag
läggs heller för hur de kan skyddas alternativt harmoniera bättre med det allmänna nätet.
Regeringen och vår miljöminister har ett stort ansvar i att ev ny lagstiftning träffar rätt och denna
utredning räcker inte för det. Jag skulle vilja att vi i Sverige tillämpade ett mer flexibelt system där
enskilda va-anläggningar, om de sköts rätt, kan fortsätta att existera. I många fall behövs inga
kollektiva alternativ. Forskning har också visat att storskaliga system är väldigt sårbara. Situationen i
Ukraina visar det. Miljö- och klimatförändringarna visar det också. Fler godkända va anläggningar
skulle ge vårt system mer robusthet och i slutändan inte heller handla om tvång och förmynderi.

Att-satser

3.50.1 att Centerpartiet verkar för en va-lagstiftning med större tolerans för enskilda va-
anläggningar

Distriktets yttrande

Motionären föreslår att VA-lagstiftningen ska visa större tolerans för enskilda avloppsanläggningar.
Distriktsstyrelsen är medveten om att framförallt de kustnära enskilda avloppen idag står för en

1858 oförsvärbar andel av utsläppen av övergödande ämnen i våra sjöar och vattendrag. Men vi ser också
1859 behovet av en flexibilitet i lagstiftningen beroende på den enskilda avloppsanläggningens
1860 lokalisering och teknik. Det sker en utveckling av enskilda avloppsanläggningar och minireningsverk
1861 som under rätt förhållanden kan ge en bra funktion och en fullt tillfredsställande rening.
1862 Med anledning av detta förslås att motionen bifalles

3.51 Motion angående ökat återbruk i byggprocessen

Motionsskrivare: Jonas Naddebo

Titel

Motion angående ökat återbruk i byggprocessen

Gammalt motionsnummer

Stockholms stad 7

Medskrivare

Elsa Valeberg och Patrick Amofah

Område

Bostadspolitik och konsumentfrågor

Brödtext

Återbruk av byggmaterial är viktigt för den gröna omställningen, men även för att få ned byggkostnaderna. Tyvärr försvåras återanvändningen av överreglerade detaljplaner, som inte sällan går ner på detaljnivå när det gäller exempelvis fasadens kulörval. När en färdig detaljplan väl vinner laga kraft, dröjer det ofta flera år innan byggprocessen nått det stadiet där material tillgängligt på marknaden för återbruk kan ses över. Lagen behöver således justeras för att ge utrymme för den flexibilitet som krävs för ett storskaligt återbruk.

Att-satser

[3.51.1](#) att plan- och bygglagen ska reformeras för att ge större möjligheter till återbruk av byggmaterial.

Distriktets yttrande

Distriktsstyrelsens svar:

Motionärerna lyfter en viktig fråga för att vi på riktigt ska kunna uppnå ett mer cirkulärt samhälle. Att lyckas med en omställning till en mer cirkulär ekonomi har flera fördelar; det är både resurssmart och hållbart. Det krävs ett arbete för att ställa om från den linjera ekonomi vi befinner oss i idag, och det är många som är villiga att bidra till den resan. Då får inte stelbent reglering sätta stopp för möjliga lösningar. Att reformera PBL är en viktig del för att skapa möjligheter för en mer cirkulär ekonomi.

3.52 Ett nytt regelverk för att värna kulturbuller

Motionsskrivare: Martin Molin

1895	Titel
1896	Ett nytt regelverk för att värna kulturbuller
1897	Gammalt motionsnummer
1898	Skåne 1
1899	Medskrivare
1900	Anton Sauer
1901	Område
1902	Bostadspolitik och konsumentfrågor
1903	Brödtext
1904	Ett levande och dynamiskt stadsliv bygger på ett rikt utbud av kultur- och idrottsaktiviteter som
1905	engagerar invånare och besökare. Samtidigt utgör nuvarande bullerreglering inom ramen för plan-
1906	och bygglagen en betydande begränsning för verksamheter som konserter, idrottsevenemang och
1907	andra evenemang som naturligt genererar ljud.
1908	Nuvarande regler gör det svårt för kultur- och idrottsverksamheter att samexistera med bostäder,
1909	även i områden där verksamheterna funnits långt innan bostäder etablerats. Detta har lett till att
1910	många arrangörer och aktörer tvingats begränsa sina verksamheter eller lägga ner, vilket riskerar att
1911	utarma stadens kulturella och sociala liv. En strikt tolkning av bullerkraven skapar dessutom en
1912	osäkerhet som hämmar utveckling och investeringar i städerna.
1913	I Sverige har begreppet "kulturljudzon" börjat användas. Det bygger dock på att området är fredat
1914	från bostäder för att undvika boende som har rätt att klaga på höga ljudnivåer. En kulturljudzon kan
1915	inte användas för att freda kultur- och idrottsverksamhet ifall det byggs bostäder. Därför behövs ett
1916	nytt regelverk
1917	Danmark har framgångsrikt infört en flexibel lagstiftning som gör det möjligt att utse specifika
1918	områden där kultur- och idrottsverksamheter kan samexistera med bostäder. I dessa områden är det
1919	en grundförutsättning att de boende accepterar att det förekommer ljud från exempelvis musik,
1920	nattklubbar eller idrottsarenor. Den danska modellen innebär att ljudnivåerna anpassas till den typ
1921	av verksamheter som området är avsett för, och att de "bullriga" verksamheterna har rätten på sin
1922	sida så länge de följer de förutsättningar som fastställts för området.
1923	En anpassning av den svenska plan- och bygglagen för att möjliggöra liknande områden skulle skapa
1924	tydligare regler och minska konflikter mellan boende och verksamheter. Exempelvis skulle det bli
1925	möjligt att utveckla stadsdelar där kultur och idrott kan frodas utan att riskera klagomål och
1926	rättsprocesser som hotar verksamheternas existens. För de boende i sådana områden skulle
1927	förväntningarna vara tydliga redan från början: det kommer att förekomma ljud, och detta är en del
1928	av områdets karaktär och attraktivitet.
1929	Sådana regler skulle stärka Sveriges kultur- och idrottsliv, inte bara i storstäder utan även i mindre
1930	kommuner. Idrottsarenor skulle kunna arrangera evenemang och festivaler utan att begränsas av
1931	opraktiska krav, och musikscener skulle kunna leva vidare i centrala stadsdelar där deras verksamhet
1932	bidrar till stadens identitet.
1933	
1934	Att-satser
1935	3.52.1 att Centerpartiet verkar för en ändring i plan- och bygglagen som gör det möjligt för
1936	kommuner att utse specifika områden där kultur- och idrottsverksamheter kan samexistera
1937	med bostäder, och där ljud från sådana verksamheter är en accepterad del av områdets
1938	förutsättningar.

1939 Distriktets yttrande

1940 Distriktsstyrelsen vill börja med att tacka motionärerna för en bra och relevant motion.

1941 Motionen berör en revidering av plan- och bygglagen, syftande till att underlätta samverkan mellan

1942 bostadsbebyggelse och kultur- samt idrottsverksamheter genom anpassning av gällande

1943 ljudnivåbestämmelser.

1944 Styrelsen konstaterar att motionen identifierar en relevant problemställning av betydelse för

1945 utvecklingen av levande och dynamiska stadsmiljöer i Skåne. Nuvarande plan- och bygglagstiftning

1946 kan i vissa fall utgöra ett hinder för kultur- och idrottsverksamheters utveckling och samexistens

1947 med bostadsbebyggelse.

1948 Den i motionen föreslagna modellen, med inspiration från dansk lagstiftning, erbjuder en potentiell

1949 lösning på den identifierade konflikten. Genom att etablera särskilda områden med anpassade

1950 ljudnivåbestämmelser, tydligt avgränsade och kommunicerade till berörda parter, kan

1951 förutsättningar skapas för en mer hållbar samverkan mellan bostäder och kultur- samt

1952 idrottsverksamheter.

1953 Distriktsstyrelsen bedömer att en revidering av plan- och bygglagen i enlighet med motionens

1954 intentioner är välmotiverad. En sådan anpassning skulle möjliggöra för kommunerna att aktivt

1955 planera för och utveckla stadsdelar där kultur- och idrottsliv kan samexistera med

1956 bostadsbebyggelse, samtidigt som en tydlig kommunikation av förväntade ljudnivåer säkerställs

1957 gentemot boende och verksamma i området.

1958 En sådan lagändring skulle främja Skånes kulturella och idrottsliga utveckling, och bidra till en ökad

1959 attraktivitet för regionen och dess kommuner.

1960 Centerpartiet i Skånes distriktsstyrelse föreslår distriktsstämman

1961 att: bifalla motionen

3.53 Motion om att införa kulturljudzoner för livemusik

1962 **Motionsskrivare:** John-Wilhelm Pahlm

1964

1965 Titel

1966 Motion om att införa kulturljudzoner för livemusik

1967 Gammalt motionsnummer

1968 Halland 14

1969 Medskrivare

1970

1971 Område

1972 Bostadspolitik och konsumentfrågor

1973 Brödtext

1974 Sverige har haft en rik livemusikscen, men allt fler spelställen har tvingats begränsa eller lägga ner

1975 sin verksamhet på grund av ljudrestriktioner och klagomål från grannar. Detta har lett till en negativ

1976 utveckling för musiklivet och begränsat tillgången till kultur i många städer.

1977

1978 För att bromsa och försöka motverka denna scendöd och säkerställa att livemusik får en självklar

1979 plats i våra samhällen, behöver regelverket omformas. Kulturljudzoner måste kunna införas lättare

1980 och mer skyndsamt i områden där det råder en tydlig förväntan på att livemusik och

1981	kulturarrangemang ska kunna bedrivas utan orimliga restriktioner.
1982	
1983	Dagens regelverk prioriterar ofta enskilda klagomål framför det bredare kulturintresset. Genom att
1984	omforma regelverket och införa kulturljudzoner kan vi skapa en rättvis balans mellan stadens
1985	utveckling och kulturens fortsatta existens.
1986	Att-satser
1987	3.53.1 att Centerpartiet verkar för att underlätta införandet av kulturljudzoner för livemusik.
1988	Distriktets yttrande
1989	Distriktsstyrelsen håller med motionären och är positiva till att underlätta för livemusik genom att
1990	införa kulturzoner. C- Halland bifaller motionen. Det är ett nytt ställningstagande samt ny politik,
1991	vilket skall gå vidare till partistämman. DS FÖRESLÅR STÄMMAN att bifalla motionen
1992	<u>3.54 Motion om tolkning av "väsentliga samhällsintressen".</u>
1993	Motionsskrivare: Lena Kjellsson
1994	
1995	Titel
1996	Motion om tolkning av "väsentliga samhällsintressen".
1997	Gammalt motionsnummer
1998	Jämtland 2
1999	Medskrivare
2000	
2001	Område
2002	Bostadspolitik och konsumentfrågor
2003	Brödtext
2004	Bakgrund
2005	Miljöbalken 3 Kap 4 § fastslår att "Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller
2006	anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov
2007	inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i
2008	anspråk". Syftet med lagen är att bevara jordbruksmark för nutida och framtida
2009	livsmedelsproduktion, vilket är viktigt och något jag inte ifrågasätter.
2010	
2011	Vad som anses vara ett väsentligt samhällsintresse är inte helt klarlagt varför kommuner och andra
2012	myndigheter ofta vänder sig till rättspraxis för tolkning och argumentation. De tolkningar som gjorts
2013	har bl.a. inneburit att många hektar produktiv jordbruksmark inom mer tätbefolkade områden fått
2014	bebyggas, medan ett par villor som skulle ta runt 3000 kvm i anspråk i glesbygd blivit nekat. Det är
2015	tydligt att det lättare att förstöra jordbruksmark där det bor fler människor och då kan man göra
2016	tolkningen att ett samhällsintresse är väsentligt först då det berör ett större antal människor.
2017	
2018	Bland de glest befolkade landsbygderna runt om i landet råder det på många ställen bostadsbrist,
2019	och i vissa fall även brist på arbetskraft. Dessa landsbygder består inte sällan av jordbruksbygder där
2020	stor del av den obebyggda marken består av just jordbruksmark. Att på ett sådant ställe kunna
2021	uppföra bostäder, trots att det skulle ta jordbruksmark i anspråk, skulle göra stor skillnad för

2022 området och den berörda kommunen. Utöver ökade skatteintäkter och invånarantal kan ytterligare
2023 en eller två familjer i ett sådant område vara helt avgörande för att behålla, utveckla eller öppna
2024 t.ex. livsmedelsbutik och skola/förskola.

2025

2026 Motivering

2027 Hela landet ska leva. Städer och landsbygder från norr till söder behöver ges möjlighet att utvecklas,
2028 oavsett nuvarande invånarantal och historiska näringsverksamheter. För de mer glest befolkade
2029 delarna av landet är en barnfamilj definitivt ett väsentligt samhällsintresse.

2030 Att-satser

2031 [3.54.1](#) att definitionen av Miljöbalkens ”väsentligt samhällsintresse” ska utformas så att den tar
2032 hänsyn till landets stora regionala skillnader beträffande geografi, demografi och
2033 odlingsförutsättningar.

2034 Distriktets yttrande

2035 Motionären lyfter en viktig fråga för Sveriges landsbygder. Vad som de facto är ett väsentligt
2036 samhällsintresse varierar över landet. För en bygd i inlandet kan några villor vara det som avgör om
2037 det går att behålla förskola och skola på orten, eller om barnen som redan bor där behöver bussas
2038 till andra ställen. I praxis tar dock domstolar sällan sådana hänsyn. Centerpartiet driver sedan
2039 tidigare att Miljöbalkens definition av ”väsentligt samhällsintresse” ska utvärderas och utformas på
2040 ett sätt som möjliggör utökad byggnation på landsbygden. Det finns dock inte något explicit beslut
2041 om att begreppet ska ges olika regional innebörd. Motionens andra att-sats bör därför skickas vidare
2042 till partistämman.

2043 [3.55 Motion om hushållning med mark](#)

2044 **Motionsskrivare:** Hans Johansson

2045

2046 Titel

2047 Motion om hushållning med mark

2048 Gammalt motionsnummer

2049 Dalarna 6

2050 Medskrivare

2051

2052 Område

2053 Bostadspolitik och konsumentfrågor

2054 Brödtext

2055 Trafikverket processer och byggprojekt tar ofta mycket lång tid och stora resurser i anspråk. Även
2056 om syftet med investeringarna är att förbättra möjligheter till kommunikationer och att förbättra
2057 den bebyggda miljön följer alltför ofta oönskade effekter av till exempel en ny vägdragning eller en
2058 ny järnväg. Sverige är fullt av städer och samhällen som delas av en banvall eller en större väg vars
2059 barriäreffekter i praktiken delar samhällen i två. Samma sak gäller i hög grad odlingslandskapet där
2060 rationellt jordbruk försvåras och ibland omöjliggörs därför att framkomligheten begränsas eller att
2061 större eller mindre vägimpediment skapas vid trafikplatser. Samtidigt saknas krav på trafikverket att
2062 skapa alternativa vägar för jordbruket, eller tunnlar för lokal trafik och för fotgängare Förtydliga

2063 regelverk. Kraven som ställs för att ett vägimpediment en så kallad lucktomt är också utformade så
2064 att det ofta är mycket svårt att genom planläggning ta ett område av tidigare jordbruksmark i
2065 anspråk för annat ändamål. Begreppet brukningsvärd jordbruksmarkmark behöver ses över så att
2066 mark som gjorts obrukbar för rationellt jordbruk lättare kan användas till det området ut allmän
2067 synpunkt är bäst lämpat för. Vi vill därför att:

2068 Att-satser

2069 [3.55.1](#) att nya regelverk tas fram som tar mer hänsyn till de förutsättningar ett markområde ger för
2070 ett rationellt jordbruk.

2071 [3.55.2](#) att ett regelverk för trafikverkets planering tas fram i syfte att uppkomst av
2072 trafikimpediment ska undvikas.

2073 [3.55.3](#) att trafikverket ges ett större ansvar för en helhetsbedömning av landskapets funktioner i
2074 syfte att undvika barriäreffekter i den bebyggda miljön och odlingslandskapet.

2075 Distriktets yttrande

2076 Motionären belyser ett ämne som är viktigt för att kunna bruka och använda mark effektivt.

2077 **3.56 Inför striktare regler för telefonförsäljning och stärk** 2078 **konsumentskyddet**

2079 **Motionsskrivare:** Anders Danielsson

2080

2081 Titel

2082 Inför striktare regler för telefonförsäljning och stärk konsumentskyddet

2083 Gammalt motionsnummer

2084 Kalmar 30

2085 Medskrivare

2086

2087 Område

2088 Bostadspolitik och konsumentfrågor

2089 Brödtext

2090 Bakgrund

2091 Telefonförsäljning är en metod som ofta kritiseras för att utnyttja utsatta grupper, såsom äldre,
2092 personer med kognitiva funktionsnedsättningar och de med begränsade kunskaper i svenska.
2093 Nuvarande regler, som inkluderar Nix-registret och krav på skriftliga avtal, har visserligen förbättrat
2094 situationen, men problemen kvarstår. Konsumentverket föreslår nu ytterligare åtgärder, inklusive ett
2095 förbud mot telefonförsäljning av krediter och införandet av ett opt-in-system där företag endast får
2096 kontakta konsumenter som uttryckligen har gett sitt tillstånd.

2097

2098 Erfarenheter från Tyskland, där en strikt opt-in-modell används, visar att sådana regler kan minska
2099 problemen med oseriös telefonförsäljning och samtidigt skydda konsumenternas privatliv. Detta
2100 skulle stärka förtroendet för marknaden och minska riskerna för konsumenter, särskilt de mest
2101 utsatta.

2102
2103 Motivering
2104 Telefonförsäljning är en försäljningsmetod som i sin nuvarande form skadar konsumenternas
2105 förtroende och utsätter många för risker. Genom att införa ett opt-in-system och förbjuda särskilt
2106 riskabla försäljningsformer, såsom kreditförsäljning, kan vi skapa en tryggare marknad för både
2107 konsumenter och seriösa företag. Centerpartiet bör ta ledningen i denna fråga för att visa att vi står
2108 på konsumenternas sida och värnar om ett hållbart och rättvist företagsklimat.

2109 Att-satser

2110 [3.56.1](#) att det införs ett förbud mot telefonförsäljning av krediter Telefonförsäljning av lån och
2111 krediter är särskilt problematisk då det kan leda till att konsumenter lockas in i skuldsättning
2112 utan att ha möjlighet att reflektera ordentligt. Ett förbud skulle minska risken för skuldfällor.

2113 [3.56.2](#) att det införs ett opt-in-system för telefonförsäljning Inför lagstiftning som kräver att företag
2114 endast får kontakta konsumenter som i förväg har gett sitt uttryckliga medgivande till att bli
2115 uppringda. Detta skulle ge konsumenterna större kontroll över vilka företag som kontaktar
2116 dem.

2117 [3.56.3](#) att tillsyn och sanktioner stärks. Utöka tillsynen av telefonförsäljning och införa strängare
2118 sanktioner för företag som bryter mot reglerna. Inspirera av den tyska modellen där böter
2119 på upp till 50 000 euro kan utfärdas för överträdelser.

2120 [3.56.4](#) att det utreds ytterligare åtgärder för att skydda utsatta grupper Initiera en utredning för att
2121 identifiera fler metoder som kan stärka skyddet för äldre och andra sårbara grupper mot
2122 oseriösa försäljningsmetoder.

2123 Distriktets yttrande

2124 Motionären sätter fokus på att stärka konsumentskyddet och minska risken för oseriös
2125 telefonförsäljning. Distriktsstyrelsen konstaterar att det finns stöd till motionärens intentioner i en
2126 del pågående utredningar och initiativ i den politiska debatten. Att företag enbart får kontakta
2127 konsumenter som uttryckligen innan gett sitt samtycke ser distriktsstyrelsen som en stark åtgärd i
2128 kampen mot bedrägeri.
2129 Med anledning av detta förslås att motionen bifalles

2130 [3.57 Motion om dropshipping](#)

2131 **Motionsskrivare:** Eva Palmgren

2132

2133 Titel

2134 Motion om dropshipping

2135 Gammalt motionsnummer

2136 Göteborg 13

2137 Medskrivare

2138

2139 Område

2140 Bostadspolitik och konsumentfrågor

2141 Brödtext

2142 Högre krav på webbshoppar som drivs genom dropshipping

2143 Dropshipping är en modern affärsmodell som har blivit populär bland entreprenörer och
2144 småföretagare. I grunden innebär dropshipping att en säljare inte behöver ha en fysisk lagerhållning
2145 av de produkter som säljs. I stället fungerar säljaren/dropshipping-företaget som en mellanhand
2146 mellan kunden och en leverantör. I praktiken innebär detta att när en kund gör en beställning i
2147 säljarens webbshop, får säljaren betalningen direkt, men i stället för att skicka produkten från sitt
2148 eget lager vidarebefordrar säljaren beställningen till leverantören. Leverantören packar och skickar
2149 produkten direkt till kunden, vilket innebär att säljaren aldrig behöver hantera produkten själv.
2150 Dropshipping-operatörer kan operera från hela världen.

2151 Denna affärsmodell har flera fördelar. För det första minskar behovet av kapital eftersom säljaren
2152 inte behöver köpa in produkter i förväg eller hantera lagerkostnader. Dessutom erbjuder
2153 dropshipping en otrolig flexibilitet, då säljare kan erbjuda ett brett utbud av produkter utan de
2154 traditionella riskerna med lagerhållning.

2155 Det skall sägas att många dropshipping-företag fungerar väldigt bra men det förekommer oseriösa
2156 aktörer som använder sig av affärsmodellen. För att konsumenten inte skall luras och också kunna
2157 göra ett välavvägt köp så behöver reglerna när det gäller dropshipping ses över.

2158 De problem som konsumenten kan uppleva i dag är bland annat:

2159 • Bristande transparens och tillförlitlighet: ofta är hemsidorna väldigt snyggt utformade, ser
2160 proffsiga ut och på korrekt svenska. Det är svårt att avgöra om en traditionell leverantör ligger
2161 bakom webbshopen eller om det är en dropshipping-operatör, om det är ett svenskt eller utländskt
2162 företag. Många dropshipping-operatörer beställer produkterna från länder utanför Sverige och EU,
2163 vilket sällan eller aldrig framgår av hemsidan.

2164 • Ibland långa leveranstider: ofta står det att produkten kommer att skickas bara några dagar
2165 efter beställning, men det nämns inte att frakten kan ta flera veckor eller månader. Ibland uteblir
2166 leveransen helt.

2167 • Bristande produktkvalitet: kunder kan också uppleva skillnader mellan produktbeskrivningar
2168 och vad som faktiskt levereras. Det kan saknas CE-märkning och produkten kan innehålla farliga
2169 ämnen.

2170 • Ej tillförlitlig kundservice: i dropshipping-modellen kan kommunikationen bli mer
2171 komplicerad. Om det uppstår problem med en beställning, såsom förseningar eller defekta varor,
2172 hamnar kunden mitt emellan säljare och leverantör.

2173 • Returer: returhantering kan också vara problematisk. Om en produkt behöver returneras,
2174 kan processen vara mer komplicerad och kostsam, särskilt om varan skickas tillbaka till en
2175 internationell leverantör.

2176 • Otydliga Avgifter: ibland undervärderar säljare fraktkostnader eller andra avgifter, vilket kan
2177 leda till att kunden får oväntade kostnader. Det framgår sällan att produkterna kommer levereras
2178 från ett land utanför EU och att moms och tullavgift då tillkommer, liksom Postnords
2179 hanteringsavgift på fn 100 kr.

2180 • Otydliga priser baserade på "fel" valuta: det går inte alltid att lita på priset på varan, även
2181 om den anges i kronor. Motionsskrivaren har haft det tvivelaktiga nöjet att bråka med ett thailändskt
2182 dropshipping-företag som hade en perfekt svensk hemsida och där priset angavs i kronor. När
2183 pengarna skulle dras från kontot var priset ett helt annat än det som uppgavs i webbshopen, och
2184 dropshipping-företaget hävdade då i korrespondens att priserna på hemsidan angavs i danska
2185 kronor.

2186 Förslag på åtgärder som skulle kunna vidtas för att skapa en mer transparent och pålitlig
2187 dropshipping-marknad:

2188 1. Lagar och regler efterlevs: att de regler som gäller vid internethandel och som är beskrivna på

2189 Konsumentverkets hemsida efterlevs, och att vite kan utdelas.
2190 2. Registrering av företag: krav på att alla e-handelsverksamheter verksamma i Sverige, inklusive
2191 dropshipping-företag, måste registreras hos en myndighet för att säkerställa att det finns en
2192 leglegitim ägare och att verksamheten följer lagar och regler.
2193 3. Tydlig företagsinformation: företag bör åläggas att tydligt visa information om verksamheten,
2194 inklusive företagsnamn, organisationsnummer, fysisk adress och kontaktinformation på sin
2195 webbplats.
2196 4. Transparens i fraktinformation: företag behöver specificera leveranstider och fraktmetoder tydligt
2197 innan köp görs. Om produkter skickas från andra länder, bör detta klargöras så att kunderna är
2198 medvetna om potentiella förseningar eller extra kostnader.
2199 5. Returpolicy: Tydliga riktlinjer för retur och återbetalning måste alltid framgå, så att kunder vet hur
2200 de ska gå till väga om de vill returnera en vara. Detta inkluderar information om hur returfrakt ska
2201 hanteras och vilken tidsram som gäller.

2202 Att-satser

2203 [3.57.1](#) att det tydligt skall framgå på hemsidorna om det är ett dropshippingföretag, och varifrån
2204 produkten levereras.

2205 Distriktets yttrande

2206 Tack för motionen!

2207 Centerpartiet värnar en trygg och rättvis e-handel där konsumenters rättigheter skyddas. Befintliga
2208 lagar
2209 och regler, både nationellt och inom EU, ställer redan krav på att e-handelsföretag ska följa
2210 konsumentlagstiftningen, ge korrekt information om produkter och leveranstider samt säkerställa en
2211 fungerande returhantering.
2212 De två första att-satserna i motionen, som handlar om att efterlevnaden av dessa lagar ska
2213 säkerställas,
2214 är redan en självklarhet och kan därför anses besvarade. Centerpartiet står bakom en effektiv tillsyn
2215 och
2216 efterlevnad av gällande lagstiftning, men ser inget behov av att rikta specifika åtgärder mot just
2217 dropshipping.
2218 Den tredje att-satsen, som föreslår att alla ftebbshoppas tydligt ska uppge om de använder sig av
2219 dropshipping och varifrån produkterna skickas, innebär en onödig reglering av en affärsmodell. Det
2220 är
2221 viktigt att konsumenter får korrekt information, men att lagstifta kring hur en viss affärsmodell ska
2222 märkas riskerar att skapa onödig byråkrati och detaljstyrning av företagande.